

Samiy le
Ná-S M ungi
SAMIYELE NÁ-FAI

(1:1--7:17)

Ane lii vai GALA sei l i wu Silo
¹ Efelayime zunui ta ni Lama, S fe o ii ma,
 Efelayime ize yooi zu. Daaseigi ni ga Elekana. É
 ni ga Yel ame ná-doun zunui, k wola ni
 ga T u ná-doun zunui Eliyu. T u naa, k
 ni ga Sufe. ² Anza feleg a Elekana seini. Ma
 m ungi laa ni ga Ane, felesi i laa ga Penina,
 dointi ti ni Penina , k l ta la ni Ane
³ Kona-o-kona Elekana ena ze e ná-taazu , é li
 Silo, é n k G o GALAGI wu, Fai-P -Mali ii.
 Eli ná-doun zunu feleg iti, G feni ta Finease, naati ti
 ni ga G o GALAGI ná-zala a ula nuiti Silo
 taazu . ⁴ Zala ai ula laa ilagila, Elekana ,
 é ena ma zuai ta aa w Penina ta ná-dointi ba.
⁵ K l Ane n n i ena w l ga seizu feleg ,
 t ze i Ane wola n ni Elekana , an ni GALA
 ge la ni doun veeni naa . ⁶ Sinianzai Penina
 la ni loo osu ga gaazu unfe se eai, maz l
 G o GALAGI la ni doun veeni b . ⁷ Kona-
 o-kona, naa n a ti ni daawu. Penina a Ane
 yii l , t laa ilagila G o GALAGI ze i
 l i wu.
 Ti y ni naazu konagi ta, Ane t ze i ga é a
 w l , é a l daami wo fai a. ⁸ Sinigi Elekana
 gaaza ani, é ma: «Ane, lee vaa zu è w l zu, è

a l daamianigi a? To a ale, è maaw inzu? Nà ila gè la viz ni doun puug a è aa?»

Ane ná-GALA maan n i

⁹ Ti daamii wogai ma, ti le Silo, Ane wuze eni, é li zala a ulazu elei, zala a ula nui Eli ni zeini ná-kp kp gi a, G o GALAGI ze l i laa . ¹⁰ T ze zii l a ni de koozu gola, é G o GALAGI maan n ni, é a w l gola. ¹¹ É minaze egi woni, é : «Ee, G o GALAGI, Fai-P -Mali ii! Ni a nà-kp l i t na, è gàazu-maaw in a, ni è la yeemani mà, ni a doun zunu veena b , nà fe è , G o GALAGI, sii ma voloi p su, kpeka la v ua n unde ai ta kp l i a ey su p .»

¹² T i Ane l bini G o GALAGI valizu, Eli ni dak l giti iikpi pelei zum su. ¹³ É ni naa lak l giti kaazu, ti a iikpi, k l nu la ni woo n p m nisu, maz l Ane ni GALA falizu yiima . Eli isi ni ga d i a é Ane zogai. ¹⁴ Eli ni Ane ma: «Da ulazu niima elei zu yeel ? Li, è a-l i ula aazu ada ili pele.»

¹⁵ Ane goo aa oteni, é ma: «Ba-o, màli ii, d l i é a bà, gè la d leni, aa gaazulati gani n p . K l zii a é l zu kòozu. Nà ga gè nà-zii l i l ga G o GALAGI.

¹⁶ Mina p t ga anzanu akai, zii l late egai a é k a gè l biga nà-GALA falii zu.»

¹⁷ Eli goo aa oteni, é ma: «Ni naa e, li, ziil igi è , Izelay le ná-GALAGI è woo aa ote, nii è falia ma, é naa ve è ya!»

¹⁸ Ane Eli woo aa oteni, é ma: «Da-nu lai zoo é y bà.» Naa woga oluma Ane

, é liini, é daamii wo, gaazu ze ga pag .
¹⁹ Poluma zobui, kpidi idigi, Elekana ta ná-p l ye ei
 p ti liini, ti n k G o GALAGI wu, naa oluma,
 ti aleni ma, ti li ta-laazu Lama.

Elekana d ni anzai Ane ma, G o GALAGI ge
 naa maaw in aani. ²⁰ Ane kogi ze eni naama onagi
 n laawu, é zunu loun z l , é ma: «Doin nii
 laa a ga Samiy le, maz l gè fali G o
 GALAGI ma.»

Ane ná-doin alivaa vai GALA ma

²¹ Naa oluma, Elekana ta ná-p l ye ei p ti
 ni liizu m n Silo, ga ti naama zala ai ula, nii
 ta a kula kona-o-kona, G o GALAGI , ta é
 ná-minaze egi laazeeli, nii é k ni. ²² K l Ane la
 ni il ni ti olu naama zi i zu, é ni sinigi
 ma: «Nà naa maa unsu, ey su doin laa ula iimii
 a, naazu nà lii la niina Silo, gè fe G o GALAGI
 , nii a k doin t i ge y G o GALAGI ya, sii
 ma voloi p su.»

²³ Sinigi Elekana ni ma: «K e elei è de-
 vea la, naa maa un ey su è doin laa ula iimii
 a. G o GALAGI ge k , nii é minaze ea la, naa
 laazeeli.» Ane y ni ná, é a iimii ve doungoi ya,
 ey su naa laa ula iimii a.

²⁴ Doin laa ulaai ma iimii a, dee Ane se eni,
 é lii la Silo, an ni doungoi l i a ni de d .
 É kona sa ag nik zin i ze eni, é ulu
 vuk i kilo uusa ag (30) a, ta k l woole ila
 daavegai ga d i. ²⁵ Ti nik i aani, ti kula ga zala ai,
 naa oluma, ti liini ga doungoi Eli . ²⁶ Ane ni
 ma: «Ee, màli ii, è- i ka naa zu n i aa, ga anzanui ta
 aani, é a G o GALAGI vali è oba ? GALA
 ka kàazu, e elei è vulua la ga ite, gaamazu nà

ni de. ²⁷ W l , doin nii a gè ni falizu GALA ma. Tama Ğ o GALAGI fea zèa. ²⁸ Nà alaagi, nà p ga gè kaliva Ğ o GALAGI ma, to a ga n n sii ma voloi p su.» Ti n k ni ná Ğ o GALAGI wu.

2

Ane ná-mama guyei

¹ Ane GALA falini ani:

«Zì laaveg ga koozun i, Ğ o GALAGI zaalai zu.

Gè unbuze ei z l ga Ğ o GALAGI zaalai zu, nà zoo niina gè , gè sili nuiti goo aa ote, kòozun , t zeì GALA ge ga bà.

² Ğ o GALAGI ala la ná, t ila kpe ka adegai.

È ula t un polu, gala kili ge la ná, gala kili ge la ná, é a ga fasai, ga g n ma ĞALAGI ele.

³ À wa-waso kp iti kpelana mu pele zu, ta poomu gooti ti a ulazu wo-laa ti.

Maz l Ğ o GALAGI a ga GALAGI, nii é fai p kw , to a é nu us iti ta- wotiiti bu gi su.

⁴ K ulu a wolaiti ta- il giti ti ale alea, k l z b sulala nuiti ti z b iz l ga.

⁵ Z iti ti yi oa a de, naati ta laamiani gaizi zu.

K l niiti mu pului a ti ma, ti la m d ni ga ti boti p , ti a n s l .

Doun z l tala anzanui doun l fela z l ga, z i ma doin a m inni zea, naa maaloga.

⁶ Ğ o GALAGI a a paai wo, é lati, é z nvui ve,

t a a a nui y nvui yei g v alaazu,
t n a alaa a nui y nvui ulag v alaazu.

⁷ G o GALAGI ila kpe ka a a baladai ve,
é kp t i alaa fe.

T a a a nui maayei,

k l to a a nui unbuze e alaa.

⁸ To a a bala nui wuze e, é kula fufiligi zu,

é zea aka nui wuze e, é kula kpo agi zu,

é seizu ve ti ya, seizumaan giti saama,

é unfema losu ve ti ya.

Zooi ma d giti, ta ga G o GALAGI n n ,

tiya a é eteai zeini ti ma.

⁹ G o GALAGI a a aa ná-woo ila nuiti
maazu, ti-zi zu p .

K l faa u nuiti undaa a ili kpidii zu,

maz l nu n p ge la v niga faa ma, ga t

iz b i.

¹⁰ Z iti ti wuze ezu G o GALAGI laal ma,

ti kpein ti zu a olo olo.

G o GALAGI ay su gee l gi zu, é ain ga
tiye, e gee ad lugi.

To a eteai lukp aale e, é zeeli zou ela ga naa p .

To a zobogi ve ná-masagi ya,

nii é gul i ziaai ma, é ta s b i a.»

¹¹ Naa p poluma, Elekana aleni ma, ná-taazu

Lama, k l zunu loungoi Samiy le y ni Silo, é a

botii G o GALAGI , zala a ula nui Eli

oba .

Eli ná-dointi ta-vai

¹² Eli ná-doun zunuiti ti ni ga nu akaiti, ti la

ni unfesu G o GALAGI ma. ¹³ W l , ti zi

elei ni ga nii, nii ti ni k zu ga b b i: nu

n p é aazu ga zala ai kula vai ma, zala a ula

nui ná-boti nui ni liizu, naama nui b ,
 si gi zu zala a zuai zu la abui a, é a ili,
 a na lia sua z mit wolai a zea, nii iigai ga
 ga sa ag .¹⁴É ena mit wolai l ani akai zu, nii é
 ga di ii, aa p l li ii, ni naa laade kokoi, nii n p
 mit i naa a l na ba, naa a é ga zala a ula nui
 n n i. Naa a ti ni k zu ga Izelay le nuiti
 kpein, niiti ti ni aazu Silo zala a ula vai ma.
¹⁵Yeeta ena le ite, ti a ti zala a zuai ma
 wul iti gala, zala a ula nui ná-boti nui ena
 a, naama nui b , é ma: «Zala a ula nui
 ná-m suai ve, maz l é la aazu giliai ta zosu, ma
 undui n a ép .»

¹⁶Ni zunui nii ti ná-zala ai ulazu, naa a na ma:
 «Z na d , gi e ga ma wul i ala, a a niina,
 nii n p è p , è naa ze e,» zala a ula nui ná-
 boti nui ena ma: «Ba, k ni è fe niizu, è la
 na k ni, nà ta ze e ga zee aa aai.»

¹⁷Niima zunu loungoiti s gi wola uni, G o
 GALAGI aazu, t ze i veb anii niiti nuiti ti ni
 feezu G o GALAGI , zunu loungoi niiti ti ni
 naa zu ga fuun gani.

¹⁸K l doungoi Samiy le ni ná-botii zu
 G o GALAGI , k ba ze ei ni ga zala a
 ula ze ei.

Samiy le ta s l nuiti

¹⁹Kona kula laa ilagila, Samiy le dee ena se e
 maav nigiti t b , ta la na lia ta sinigi Silo,
 zala a ula vai ma, é ni liizu ga naama ze ei ná-
 doin .²⁰Eli tuya looni Elekana ta anzai , é ti
 ma: «G o GALAGI va bu ga é doun iligaa z l
 è-anzai nii a, niiti ta ga Samiy le otogi, nii é
 fea G o GALAGI .» Naa oluma, ti aleni ma

ta-laazu. ²¹ G o GALAGI Ane maaw in aani, polu ga Ane zunu loun sa ag , ta anzanu loun feleg iligaa z l ni olu. Naama zi gi zu Samiy le ni ba, é a w l , G o GALAGI aazu.

Eli ta ná-dointi

²² Eli l za ani niina ga gola. É ná-doun zunuiti si elei ma woo m nini, é il Izelay le nuiti ba, é m nini ga ná-doun zunuiti ta v l laazu ga anzanuiti, niiti ti aal zu ba GALA daa omi se e l i laa . ²³ Eli ni ná-doun zunuiti ma: «Leeni a gè m nisu, é il wo a? Es p ka wo-l i wosu, t ze i wo zi elei la ani. Leeni vaa zu wo naa zu? ²⁴ Dòun zunuiti, à yee ula naazu, nii gè m nisu é il wo a, naa la ani. Wa G o GALAGI ná-nu us iti diizu t kolo ologiti ma. ²⁵ Ni nui ta a koto nab la nu us italaal ma, GALA ka é ga tukp aale e nui naazu, k l z i é kotoi zu, G o GALAGI i laal ma, a a naama nui maavaawo?» Eli nii kpein boni, k l ná-doun zunuiti ti la ni k ni, ti a ti-wooi zo, t ze i G o GALAGI deveni niina ga ti za.

²⁶ Samiy le ma zunu loungoi ni w l zu, é a GALA ta nu us iti ziilaa.

Nimizai é zeini

Eli ná-p l ye ei ma

²⁷ Yeeta GALA goo wo nui ta aani, é Eli ma: «Woilo niima nii GALA ge bosu è ma: «È su w kala, ga è-m m wolani k ai ma Ezipete yooi zu, Fala n ná-p l i wu ga du iti, gè l ni ga tiye, tiya-o, ta- l ye eiti-yo. ²⁸ Izelay le l ye ei kpein saama, è-m m wola Aal n a

gè yiimaze eni la, ga é ga nà-zala a ula nui. É a lo nà-zala a ulazu , é a nà-zala aiti daazeeli mà, é a ani maku n n giti gala b , ta é a gàaza a. Gè ti-laamiizu veeni, t -o, mavofodai-o, zala a zuaiti ba, niiti Izelay le nuiti ti aazu la.
²⁹To a ale mu, wo b l ulazu nà-zala aiti ta nà-veb aniiti ba, nii gè ma levei veai, ga é a nà-p l i wu? Lee vaa zu è è-loun zunuiti fiz su bà? Wo a n kula ga zala a zuai asu ti, niiti nà-nu us iti, Izelay le nuiti, ti aazu la p ?

³⁰ « «Naa a é ba, t i é a ana, r i gè ga Izelay le ná-GALAGI, gòoi a é ga nii: Gè minaze eni è , a-o, a- l ye ei-yo, ta è-m m wolani t n ma l ye ei alaa, ga wa a wo ga nà-boti nuiti yeen p ey su . K l , r un nà, G GALAGI, nà bosu è ma ga minaze egi naa li poun. Maz l nà a aazu unfegi ve naati b , niiti ti d bizu, k l niiti ti b l lalazu, unfegi a a yei ga tiye. ³¹ Su la oozà, nà aazu a- l ye ei, ta è-m m wola n n ma l ye ei zuvik i ulazu ti ya, naa a a k , nu l za a n p ge mina m a- l ye ei wu. ³² Da w l , è è zili nui a, é a aa a sèi l i ma. Fai p ka ga pag Izelay le l ye e , naama zi gi zu nu la m k wola l n p kaa, a- l i wu. ³³ Naa p ge a, nà aazu è-mavofodai gila mak su, nà-zala a ulazu oba , nii a k é a nimiza ma, ga toloi ta kite ei. Názu ma, a- l ye ei wu nui m taiti kpein ta za, ti-ma niin lai zu.

³⁴ « «Nii é aazu zu ga è-loun feleg iti, G feni, ta Finease, naa a é zu ga poogi è ,

ga nii gè bosu gaamai e, t ze, ti feleg p ta zaazu folo ila kpe. ³⁵ Naa oluma, nà yimaze e ga zala a ula nu , gè sei, nii a ga lada nu, to a zi ga nà-kisi iti, ta zìimai vaiti. Nà mavofodai t ba, nii a y ná , é ga zala a ula nui, masagi oba, nii gè yimaze ezu la, gè gul i zi ma. ³⁶ Z i a y vulua è-mavofodai zu, naa a a zala a ula nui naa b , é il iibi a kakala, nii a k é a wali ilagi z l , aa ulu u a ila ko. To a zala a ula nui naa maan n , é ma: Soma, è boti ve zèa, zala a ulazu , nii a k gè ulu u a go z l ga k n gi.»

3

Samiy le loli fai GALA b

¹ Zunu loungoi Samiy le ni Ġ o GALAGI ná-botii zu, Eli oba . Naama zi gi zu, Ġ o GALAGI la ni ni nuiti p , valafala, ti la m ni ná-kulak l ma vaiti s l su valafala.

² É ni ga kpidii ta, zala a ula nui Eli ni laani daazu , naama zi gi zu Eli aazu ti maa idini niina. É la m ni woza aazu f n. ³ Samiy le alaa ni GALA sei l i wu, é ni laani minaze e kesui oba , naazu GALA ná-fitinai a zo d . ⁴ Naama zi gi zu, Ġ o GALAGI Samiy le lolini, Samiy le ma: «Nà aa!»

⁵ Samiy le iz ni, é li Eli b , é ma: «Nà aa, maz l è tòlig .»

Eli goo aa oteni, é ma: «Gè la toli boni, ale ma, è li, è la.» Samiy le liini, é la olu.

⁶ Ġ o GALAGI Samiy le lolini olu. Samiy le wuze eni, é li Eli b , é ma: «Nà aa, maz l è tòlig .»

Eli goo aa oteni, é ma: «Dòun zunu! Gè la toli boni, li, è la.»

⁷ Samiy le ma ge la ni d G o GALAGI
w , t ze i kaipa naa la ni d ni t
i

⁸ G o GALAGI Samiy le lolini olu, ná zeizu za asi i. Samiy le aleni ma Eli b , é ma: «Nà aa, maz l è tòlig .»

Eli gaa aani niina ga G o GALAGI a é doungoi lolisu. ⁹ Eli ni Samiy le ma naazu: «Liina, è la, ni a toli kili m nina, a ma: «B na, G o GALAGI, a-woti nui woilog .» » Samiy le liini, é la daazu .

¹⁰ G o GALAGI aani, é lo koba , é toli ga ma m ungiti k ele, é ma: «Samiy le! Samiy le!»

Samiy le goo aa oteni, é ma: «B na, maz l n i gè ga a-woti nui gòilog .»

¹¹ G o GALAGI ni Samiy le ma: «Nà aazu faa laazu Izelay le nu us iti ma, nu-o-nu a ma wooi m nina, daa a v . ¹² Naama voloi, maan i nii kpein gè deveai Eli ta ná-p l ye ei , nà ti p daazeeli, gè la gila kpalaa z ga oluzu. ¹³ Gè d la ga, nà ná-p l ye ei eelalazu ey su

, maz l é a su w ga ná-dointi ta b l lalazu, k l é la k ni, é a naati maa olo. ¹⁴ Naa a é ba, gè ona Eli ná-p l ye ei , gè ma: «Zala ai aa veb aniiti ti la zooga ti a Eli ná-p l ye ei ná-kotoi gba ey su p .» »

¹⁵ Samiy le y ni laani ey su geelaalao. Naa oluma, é wuze eni, é GALA sei l i ma l la ti daalao. K l nii GALA ge boni ma, é ni luazu ga é a naa wo Eli ma. ¹⁶ K l Eli tolini, é ma: «Samiy le, dòun zunu!»

Doungoi goo aa oteni, é ma: «Nà aa.»

¹⁷ Eli ma: «Lee a G o GALAGI bogai è ma? Mina tan p d u bà. GALA ka è zo ná-zii aawanai p su, ni a gila kpalaa d una bà!»

¹⁸ Samiy le daani ma kp , é ti p daazeeli ma, é la ni tan p d uni Eli a. Eli ni ma: «T a é ga G o GALAGI, é naa , nii pagai gaazu.»

¹⁹ Samiy le ni w l zu, G o GALAGI ni ba yeen p , wooi ilagilagi kpein é ni bosu, G o GALAGI laaseigi zu, ti p daa ni zeelizu. ²⁰ Naa a é k ni, Izelay le kpein, é l zei Dan, é zeeli Beel-See a, ti p ti kw ni, ga Samiy le a ga G o GALAGI ná-keelai. ²¹ G o GALAGI la ni eni ula vai a k l ma Silo, maz l miná a é ni l zu ná ga Samiy le, é a daawooi l la.

4

¹ Samiy le ni naama wooi laazeelizu Izelay le p ma, nii é ni s l su G o GALAGI ya.

Minaze e kesui ze e vai
Filiseti nuiti b

Izelay le nuiti ti ulani ga ti Filiseti nuiti daa omi ga k i, Izelay le ná-k b i uuni E n-Ez l. Filiseti nuiti ti t n i u Af ke taazu .

² Filiseti nuiti ti lopele t ni k vai ma, ti k i l zeini ta Izelay le nuiti. K i ini ga gola, Filiseti nuiti ti zeelini Izelay le nuiti ma, ti nu waanaanig (4 000) ala aani ti zaama, k zu . ³ Z iti ti elani, naati ti alegai ma ma k la ai zu, Izelay le lotu iti ti ni aaza asu ga: «Lee vaa zu G o GALAGI ade y gana Filiseti nuiti ti a v ni ade ma?» Ti ni

ma: «Ade li Silo, ade a ga GALA ná-minaze e kesui. Naa a na ade zaama, to a ade izo ade zili nuiti zeei ma.»

⁴ Ti numaa le eni Silo, G o GALAGI ná-minaze e kesui alama, Fai-P -Mali ii, nii é zeini seelu inti unda. Zala a ula nui Eli ná-doun zunu feleg iti G feni ta Finease ti y ni minaze e kesui olu, ti a.

⁵ Ti zeeliai ma ga minaze e kesui k la ai zu, Izelay le b i woo ulani ga koozun i, ey su zooi ali ti wu, ti ni ná. ⁶ Filiseti nuiti ti z ng wooi naa m nigai ma, ti ni aaza asu, ti a ma: «Kpee wolai nii olu a ga leeni, E ulu nuiti ta- la ai zu?» Ti m nini ga G o GALAGI ná-minaze e kesui a ti aai la Izelay le ná-k la ai zu. ⁷ Ti wola luani, ti a ma: «Ade maan a, t zeí GALA ge a E ulu nuiti ta- la ai zu, é la a ana p l ma. ⁸ Ade maan a-o! B a a ade ula z b su alagi niiti zea? Galagi t iti ka ti maan i ma zii m inm in seini Ezipete nuiti ma, te e bai zu. ⁹ À zasulo! Filiseti nuiti, wo ga zunu ! Wo mina a l zu du lai zu, E ulu nuiti zea, e elei ti a la wo ya du lai zu, naa a é ba, à zunuyai na, wo k i .»

¹⁰ Filiseti nuiti ti k i l zeini, ti v nini Izelay le ma, s p ge a iz ga l ua ná-se e otai wu. Ti v nini Izelay le ma ga gola, nu waa uusa ag (30 000) a é zaani Izelay le a.

¹¹ Filiseti nuiti ti GALA ná-minaze e kesui ze eni, Eli ná-doun zunu feleg iti ma, G feni ta Finease, naati ti za k i zu.

Eli ta ná-doun anzai ti zaa vai

¹² Naama volo ilagi n , zunu ila ge iz ni, é ula k la ai zu, é ni ga B nzam n mavofodai zu nui ta, é aani Silo, ná-se eiti bali aliai ga, fufiligi n ungi p unma, zii l i maa ele ma. ¹³ T ai ma taazu , Eli ni zeini ná-kp kp gi a, pele oba , é a maa ungi wo, t ze zii ni zool zu ga GALA ná-minaze e kesui ma vai. Zunui t i paai ma, é nuuma wooi wo taazu , nu us iti p ti kpeeí ulani bu.

¹⁴ Eli naama eei m nigai ma, é gaaza agi woni, ga: «Lee ma ee a é loozu?»

Zunui t i ge aani, ga é naama vai laazeeli Eli ma. ¹⁵ Naama zi gi zu, Eli zii ma voloi ni ga kona uutaa uu maazu l sa a (98), gaazu oleni niina. ¹⁶ Zunui ni Eli ma: «Pèla , gè ze e k zu za n .»

Eli ni ma: «Leeni a k ai, dòn zunu?»

¹⁷ Keelai goo aa oteni, é ma: «Izelay le iza Filiseti nuiti ba, gi loo bu ga gola. È-loun zunu feleg iti saa v l k i zu, G feni ta Finease. GALA ná-minaze e kesui alaagi ze e Filiseti nuiti b .» ¹⁸ Si gi zu keelai ni la, é il minaze e kesui a, Eli ulani ná-kp kp gi a, é ud maazu, é loo kpogi oba , kpo oi woloni, é za. Maz l , Eli l za ani niina, é wuini ma alaa. Eli Izelay le lukp aale eni kona uunaanig (40) laawu.

¹⁹ Ná-doin, Finease anzai ogi aaw ni niina. É m nigai ma, ga ti GALA ná-minaze e kesui ze e , naa oluma, k m in ta sinigi ti zaa, anzanui nii zeini olu, é doin z l , t ze koozu wanai soni gaaman . ²⁰ T i é nina zaazu, anzanui niiti ti ni koba, naati ti ni ma: «Mina lua,

maz l è zunu loun z l ga.» K l é la v l
 ni woiloni naa ma, é a ta ze e ba ti .²¹ É doin
 laasei p ni ga I-Ka de (nii polu ga «l biya la
 m ná»). Maz l é ni ma: «GALA ná-l biyai
 ze ea Izelay le a.» K ai ma naa wosu, é isi ni,
 é il GALA ná-minaze e kesui a, nii Filiseti nuiti
 ti se eni, ta k m in ta sinigi ti zaa vai. ²² É
 woo ulani, é ma: «Ungo, l biyai ula Izelay le
 a, maz l Izelay le zili nuiti ti lia ga GALA ná-
 minaze e kesui.»

5

Minaze e kesui vai
 Filiseti nuiti p b

¹ Filiseti nuiti ti GALA ná-minaze e kesui ze eni
 E n-Ez l, ti lii la Ased de taazu .² Ti t ni
 ta- alagi Dagon ná-p l i wu, ti da maaniini sa ai
 naa oba . ³ Ased de nuiti ti wuze eni sobu-
 zobui, ti ka ga Dagon a laani daa ai zoi ma,
 G o GALAGI ná-minaze e kesui akala . Ti
 buze eni, ti to tosu . ⁴ Poluma zobui m n ,
 ti wuze eni kpidi idigi, ti ka ga Dagon a laani
 daa ai m n zoi ma, G o GALAGI ná-
 minaze e kesui akala , n ungi ta zee feleg iti
 te eai ba, ti vazagai kpofalagi maazu, kpus i n a
 é y ni ná niina. ⁵ Naa a é k a, Dagon ná-zala a
 ula nuiti, ta niiti kpein ti l zu Dagon ná-p l i wu
 Ased de, ti la a ga zi kpofalagi ma, zaa aza.

⁶ G o GALAGI ná-z b i l ni ga Ased de
 nuiti, é dualuagi l ni ti zu, é puz ulagi ni
 ti a, Ased de ta ná-zoi p su. ⁷ Ased de nuiti
 ti naama vai aai ma, é a ga tiye, ti ni
 ma: «Izelay le ná-GALAGI ná-minaze e kesui la l biga

ada-laazu , maz l zeei ná-z b i a ade
laal ma, ada-o, ada- alagi Dagon-o.»

⁸ Ti Filiseti undi iiti tolini Ased de taazu , ti
ti aaza a, ti ma: «Lee a ada k ga Izelay le
ná-GALAGI ná-minaze e kesui nii?»

Naati ti ti woo aa oteni, ti ni ti ma: «K ni
Izelay le ná-GALAGI ná-minaze e kesui le e Gate.»
Ti liini ga GALA ná-minaze e kesui miná. ⁹ K l
ti lia oluma la, G o GALAGI wuze eni Gate
taai laal ma. Dualua golai l ni ti p su,
puz ulagi ti zoni, é l zeei doungoiti ma, é li
kpakologiti p .

¹⁰ Gaamago n , ti GALA ná-minaze e kesui ulani
naa a, ti lii la Ekel n. K l ti zeelii ma la Ekel n,
Ekel n nuiti ti kpee wolai looni, ti ma: «Ti a ga
Izelay le ná-GALAGI ná-minaze e kesui ada-laazu ,
nii a k ade za, adeya-o, ada-nu us iti-o!» ¹¹ Tiya
alaa, ti Filiseti undi iiti tolini, ti ti ma: «À
Izelay le ná-GALAGI ná-minaze e kesui aa ale ma
ná-zooi zu, ni naa laade, gi kpein gá aazu zaazu, giya-o,
gá-nu us iti-o!» Maz l nuiti ti ni zaazu ga
du itaazu ná p . Maz l GALA ge ná-z b i
l ni ga tiye gola. ¹² Nui niiti saai a la oola ti a,
puz ulagi a é ena naati so, naa maa ele ma, taai
zu nu us iti kpain gooi l ni gee l gi zu.

6

GALA ná-minaze e kesui
aa ale ma vai Izelay le yooi zu

¹ G o GALAGI ná-minaze e kesui k ni ga
alu d fela Filiseti nuiti ta-yooi zu. ² Filiseti nuiti,
ti ta-zala a ula nuiti ta elela ele vaa wo nuiti
gaal ni ba, ti ti ma: «Leeni a gá k ga

Ɔ o GALAGI ná-minaze e kesui? À pele l ga giye, nii gá le e da, gi daazeeli ná-zooi zu.»

³ Naati ti ti woo aa oteni, ti ma: «Ni wa Izelay le ná-GALAGI ná-minaze e kesui le esu ná-zooi zu, à mina ma akai n le e. K ni wo faazu t zala aa ula b . Wa naa na, wa d , wa kw leeni vaa zu é wuze ezu wo laal ma si n p .»

⁴ Filiseti nuiti ti ti aaza ani olu ga: «Faazu t zala ai ma zii gele a gá kula?»

Zala a ula nuiti ta elela ele vaa wo nuiti ti ti woo aa oteni, ga: «À zanu s la l lug t , é ga puz ulagi aa ulabai, ta zanu s la l lug , nii é zu ga in giti baa ulabai, naa a é zoloosu Filiseti undi i l lug iti tieg i ma, maz l kpak ilagi n a seeliai wo ma, wa-o, wa- undi iiti-yo. ⁵ À wa- uz ulagiti ta in giti baa ulabaiti kp t , niiti ti faa zu olo ologi zu zooi zu, wo z ba wo l biyai ve Izelay le ná-GALAGI , tanisu to a ná-zii aawanai y ná, é bosu wo laal ma, wa-o, wa- alagiti-yo, ta wa-yooi. ⁶ À mina ikpa ga Fala n ta Ezipete nuiti k ele. Wo iz su, ga GALAGI nii a é naati kp l ni ga k ele m inm in, ey su naati ti e Izelay le a, é ula du lai zu.

⁷ «À wotolo niin i t na, wo nik zaa feleg ze e, niiti ti-ma yi oiti ti iimii lezu, nik zaai niiti unbawului laade laani ti unma kaipa. Wo ti ili wotoloi a, k l wo li ga ti-ma yi oiti togani mak p l i wu. ⁸ À Ɔ o GALAGI ná-minaze e kesui ze e, wo da wotoloi zu, wo z ba wo kesui ta ili se e, wo zanu s laiti pu su, niiti wo ti ulaai ga wa-vaa zu t zala ai, Ɔ o GALAGI , à naama esui la minaze e kesui oba, wotoloi zu, wo e

wotoloi a, é a li. ⁹ Wa losu, wo a w l nik iti ba. Ni ta liina ga Izelay le yooi zu ele, kw pelema elei, ele B te-Seem se ná, wa kw naazu, ga Izelay le ná-GALAGI a é maan i niiti sei a ade ma. K l , ni ti la liini ga naa ele, ada ma naazu: <T laade zee a ade a, k l niima vai aa n .> »

¹⁰ Filiseti nuiti ti zi ni ga naama l n gooi. Ti koima nik feleg i ze eni, ti ti ili wotoloi a, ti nik yi oiti t togani mak p l i wu. ¹¹ Ti G o GALAGI ná-minaze e kesui laani wotoloi zu, ta kesui nii zanu s laiti ti su, puz ulagi ta in giti baa ulabai. ¹² Nik zaaiti ti liini ga B te-Seem se ele, ti lete n tein, ti a li ga ainga, ti la ni ze eni pelei a, ti a li ga yeezazu ele, aa zu ele. Filiseti undi iiti ti y ni ti olu, ey su ti zeeli B te-Seem se w pelema .

¹³ B te-Seem se nuiti ti ni n m wolai zu, molo le ezu . Ti minaze e kesui aai ma, ti wola oozun ni. ¹⁴ Wotoloi zeelini B te-Seem se nui, Zozuwe ná-kpalagi zu, wotoloi loni k tu wolai oba . Nuiti ti wotoloi ma wuluiti te ele eni, ti bali ali, ti z ba ti nik feleg iti k ga gala zala ai G o GALAGI . ¹⁵ Leevi nuiti ti G o GALAGI ná-minaze e kesui ulani wotoloi zu, ta kesui nii zanu s laiti ti ni su, ti ti la k tu wolai maazu. Naama volo ilagi n , B te-Seem se nuiti ti gala zala aiti kulani G o GALAGI , ta zala ai ta iligaa. ¹⁶ Si gi zu Filiseti undi iiti ti miná aai ma la, ti aleni ma naama voloi n Ekel n.

¹⁷ Filiseti nuiti ti faazu t zala ai ulani G o GALAGI . Zanu s la l lug ni de, nii é ni ga ta- uz ulagi aa ulabai, é zoloo ta-laa wola l lug i niiti tieg i ma: Ased de, Gaza, Asekal n, Gate, ta Ekel n. ¹⁸ In giti baa ulabaiti

alaa ti ni ná, naa alaa zolooni taai naati ma, niiti Filiseti undi il lug iti ti zeini ti unda, é l zeí taa wolaiti ma, niiti si igi ti ma, é li taa goiti p , niiti si i ge la ti ma. K tu wolai nii Leevi nuiti ti G o GALAGI ná-minaze e kesui laani ma, B te-Seem se nui Zozuwe ná-kpalagi zu, naa a d ná, zaa aza, ga niima vaiti ma zeelei.

¹⁹ G o GALAGI yee ni B te-Seem se nuiti ma, nu uul fela (70) a é zaani ti zaama, maz l ti w l ni minaze e kesui zu. B b i kpein ge naama zaa w l i woni, t zeí G o GALAGI v uni ti a gola. ²⁰ B te-Seem se nuiti ti ni ma: «B a a zoo é lo G o GALAGI aazu, GALA adegai nii? B da a ada zoo ade ná-minaze e kesui le e ná, nii a k é ze e ade b ?» ²¹ Ti keelaiti te eni Kiliyate-Yeyalime nuiti ma, ti ti ma: «Filiseti nuiti ti G o GALAGI ná-minaze e kesui aa alega ma, à a, wo se e, wo lii la wa-laazu .»

7

¹ Kiliyate-Yeyalime nuiti ti aani, ti G o GALAGI ná-minaze e kesui ze e, ti lii la, ti t A inada e ná-p l i wu, gizei ma. Ti yiimaze eni ga ná-doun zunui Eleazaal, ga é a mak G o GALAGI ná-minaze e kesui a.

Izelay le nuiti paa vai olu

G o GALAGI
² É l zeí minaze e kesui a voloi ma Kiliyate-Yeyalime, su oozani gola, kona uufeleg (20) le eni niina. Naazu Izelay le nuiti kpein ti ni alakpalasu, maz l w in ni ti ma, ga ti a olu G o GALAGI . ³ Samiy le ni Izelay le l ye ei p ma: «Ni wa alesu ma G o GALAGI ma ga wo-yii p , à gala kiligiti kula

zaama, ta saleiti ti-laa ga Asetaatee, wo ili
 G o GALAGI a ga wo-yii p , wo t ila kpe
 d bi, naazu to a wo izo, é wo ula Filiseti nuiti zea.»

⁴ Izelay le nuiti ti Baaleni ta Asetaateiti kpein kulani
 zaama, ti la m ni ani ili n p
 d bini, k ni G o GALAGI ila kpe n .

⁵ Samiy le ni ti ma: «À Izelay le nuiti kpein
 gaal ba Misepa, gè G o GALAGI maan n
 wa-vaa zu.»

⁶ Ti aal ni ba Misepa, ti a zi i za a, ti a pu
 ya zoi ma, G o GALAGI aazu. Ti zugi zoni naama
 voloi, ti laani z ga ga ta- otoiti, ti ma: «Gi ko-
 toi a G o GALAGI laal ma.» Misepa a
 Samiy le ni ná ga Izelay le ná-tukp aale e
 nui.

Izelay le v ni fai Filiseti nuiti ma

⁷ Si gi zu Filiseti nuiti ti m nini da ga Izelay le
 aal ba Misepa, ta- undi i l lug iti ti
 deveni ga ti a ti k i Izelay le a. Ize-
 lay le nuiti ti ma wooi m nigai ma, ti luani ga gola Fil-
 iseti nuiti ba. ⁸ Ti ni Samiy le ma: «Mina maa

kp , è a woo ula ade G o GALAGI ma,
 ada-GALAGI, nii a k é ade izo Filiseti nuiti ma.»

⁹ Samiy le baala zi oi ze eni, nii é ni d iimii
 lezu, é kula ga gala zala ai G o GALAGI .
 Naa oluma, é G o GALAGI maan n ni Ize-
 lay le , G o GALAGI goo aa oteni.

¹⁰ Si gi zu Samiy le ni gala zala ai ulazu la,
 Filiseti nuiti ti maa u ani Izelay le a, ga ti k i
 ba. K l naama volo ná, G o GALAGI
 gee ad lu golai ilini ti zaama, é ti , ti oluazo.
 Izelay le nuiti ti v nini ti ma. ¹¹ Izelay le nuiti ti
 ulani Misepa a, ti il Filiseti nuiti polu, ti a ti

, ti a ti aa, ti y ni Filiseti nuiti polu, ey su ti zeeli B te-Kaal taa wu .

¹² Samiy le woo ulani, é ma: «G o GALAGI g ade a, ey su ade zeeli .» É k tu wola ila se eni, naazu é kpad Misepani z zu , ta Seen, é daaseigi ga E n-Ez l (nii polu ga «kp ba tui»). ¹³ Filiseti nuiti gaazu unfegi ze eni naazu pa, ti la m ni ud ni ta- w pelema maazu, ti a ili Izelay le yooi zu ele. Maz l G o GALAGI yeewuze eni ti laal ma Samiy le zii ma voloi p daawu. ¹⁴ Izelay le laa wolaiti kpein, niiti ti ni Filiseti nuiti zea, naati kpein, ti aa aleni ma olu, ti zeeli Izelay le ya, é zo Ekel n, é li Gate, é naa maa oolii ma yooi p ba, ti ulani ti ya. Ziil igi ni Izelay le nuiti z zu ta Am l nuiti.

¹⁵ Samiy le ni ga tukp aale e nui, sii ma voloi p daawu, Izelay le yooi zu. ¹⁶ Kona-o-kona, Samiy le ena le e zooi zu, é t zei Beet le, é li Gilegale, é zeeli Misepa, é a Izelay le nuiti tukp aale e, naama laaiti su. ¹⁷ Naa p poluma, é ena ale ma Lama, ná-p l i ni ná, miná a é ena Izelay le nuiti tukp aale e ná. Ná n a é zala a ulazu t ni ná G o GALAGI

MASA FAI LÓŪZEI DELEI

8

(8:1--12:25)

Masa gaizi vai Izelay le

¹ Samiy le l za agai ma, é ná-doun zunuiti seini otogi zu, tukp aale e vai ma, Izelay le yooi zu. ² Ná-doun zunu m ungi laaseigi ni ga Zow le,

felesi i laaseigi ga A iya. Ti zeini Beel-See a, ga ti a tukp aale e miná. ³ K l ti la ni il ni ti- Samiy le zi elei olu. T i walii ná-n b i ni ti-yiima ga gola, ti ni lob aniiti sosu, ti a tukp i aale e ga telebotalai.

⁴ Naa a é k ni, Izelay le undi iiti kpein ti maa ni Lama, Samiy le b . ⁵ Ti ni Samiy le ma: «Da aa, è l za agai, tama è-lointi ti la zi zu ga pag , ga è ele. Naa a é ba, masa seina gi unda, nii a gi levezu, e elei é zu la z ma yooiti su.»

⁶ Naama wooi wanani Samiy le ma, ga ti vai ma: «Masa sei gi unda, nii a gi levezu.» Samiy le G o GALAGI valini. ⁷ G o GALAGI Samiy le woo aa oteni, é ma: «Woilo Izelay le nuiti gooi ma, nii ti maa aaza aboga, yeezei naa wu. Maz l a laade ti a l zu è a, nà a ti l zu bà, ga gè mina m ga masagi ti unda. ⁸ Nii ti k zu ga e, naa n a ti k zu ga ze kaite, é l ze voloi gè ti ulani la Ezipete yooi a, du lai zu, ta a l bà, ti a gala kiligiti d bi. ⁹ Naa a é ba, nii ti boga naa ti , k l til n ga gola, è naati d ga tiye, nii kpein a ga masagi z giti.»

¹⁰ Samiy le liini, é G o GALAGI wooi p daazeeli b b i ma, niiti ti ni zu ma, é masa sei ti unda. ¹¹ Samiy le ni ti ma: «À woilo fai niiti ma, niiti ti zu ga masagi z gi: m unpa, to a wo-loun zunuiti se e, é ti ga ná-sala usuiti. Ti ga ná-k wotolo iz nuiti, aa ná-sooiti kpiz nuiti, aa niiti ti zi zu t i ná-wotoloi akala . ¹² To a yiimaze e ga tanigaa, é ti ga nu waagilagilagiti ta- undi iiti, é tanigaa ga nu uul lud lugiti ta- undi iiti sala usuiti

saama. To a tanigaa ga ná-wozawoli nuiti, z iti ti ga ná-molo le e nuiti. To a ta iligaa ze e, é ti ga ain bo nuiti, ti ak z laiti gain, ta ma wotoloi a z laiti. ¹³To a wo-loun anzanuiti se e, é tanigaa ga gul maku n n kp t nuiti, aa daa oli wo nuiti, aa ulu t nuiti. ¹⁴To a wa- alagiti se e, ta wa-leez n eleiti, ta wa-wolive ele apagiti, é ti ve ná-boti nu wolaiti zea. ¹⁵To a puusi i ula wa-ani zuwuiti ba, ta wa-leez n eleiti, é ti ve ná-nu wolaiti zea, ta ná-boti nu wolaiti. ¹⁶To a wa-woti nuiti, zunuiti ta anzanuiti se e, naa wa-nu niin iti ba, niiti ti ga z b su geleiti, ta wa-zoovalegiti, ti a botii b . ¹⁷To a wa-loganiiti ma uusi iti se e, wa i, wa ga ná-du iti. ¹⁸Naama voloi, wa kpeei loo ga wa-masagi laal i, nii wo yiimaze eai la, k l G o GALAGI la woiloga wo-wooi ma.»

¹⁹Izelay le nuiti ti la nik ni, ti a Samiy le wooi zo, ti ni ma: «Gá vaa ana! Gi masagi n gi unda, ²⁰naa a a k , gá alaa gi ga z ma yooiti k ele, gá-masagi a gi lukp aale e, é a lo gá- b iti tu , gi a k i ma.»

²¹Samiy le egai ma ga Izelay le nuiti ta- i naati m ni, é ti p daazeelini G o GALAGI ma.

²²G o GALAGI ni Samiy le ma: «Yeezei naa wu, nii ti maa aaza aboga è ma, masagi ze ti unda.»

Naa oluma, Samiy le ni Izelay le nuiti ma: «Es p ge liina ná-taazu.»

9

Sayile soovale saaiti gaizi vai

¹Zunui ta ni B nzam n mavofodai zu, nii daa ni ga Kise, A iy le ná-doun zunui ni

de, A iy le k ni ga Sel l, Sel l
k ga Bek late, Bek late k
ga Afia, Afia alaa ni ga B nzam n mavofodai zu nui ta ná-doun zunu. Kise ni ga z b su nu.
² Zunu loun ila ge ni Kise nii ya, nii daaseigi ni ga Sayile, zunu loun go apa ge ni de. Izelay le nuiti saama, tan p ge la ni zeelini su pagi zu, é oozani é le e ti p ba.

³ Yeeta, Kise ná-soovale saaiti ti looni ya, é a ná-doin Sayile ma: «Boti nui gila se e, wo li, wo soovale saaiti gaizi .» ⁴ Sayile ta ná-boti nui ti Efelayime ize yooi zu iz ni, ti le e miná a, ti li ga Salisa yooi zu ele, ti la soovale saaiti kaani. Ti liini m n ga Saalime yooi zu ele, ta B nzam n yooi zu ele, k l ti la ti aani p .

⁵ Ti zeeliai ma Sufe yooi zu, Sayile ni ná-boti nui ma: «De ale ma taazu, ni naa laade, k a aazu yeemazu soovale saaiti fai ma, é yiizool ga deye.»

⁶ Ná-boti nui ni ma: «GALA goo wo nui ta a taai nii zu é de lu , t i wola ula , nii n p é bosu, naa a a il su. De li, de gaaza a, af to a de lii ele l da-zi i niizu.»

⁷ Sayile ni ná-boti nui ma: «Ungo, k l leeni a de liizu la zunui t na p ? Daamianigi ega da- l iti su, veb ani ili ge la de ya, nii da fe GALA goo wo nui ya. Leeni a é de ya?»

⁸ Ná-boti nui ni ma: «Wali ila ka d zèa, nà naa ve GALA goo wo nui ya, é pelei l ga deye, nii da zi la.»

⁹ (M ungi, Izelay le nuiti p b , ta la na lia GALA gaaza asu, ti ena ma: «À a, ade li woza aa nui b .» Maz l nii daaseigi

ga «GALA goo wo nui» za, naa laa ni ga «woza aa nui.»)

¹⁰ Sayile ni ná-boti nui ma: «Gaama a è ya, de liina.» Ti liini ga taai naa zu ele, GALA goo wo nui ni ná. ¹¹ Ti ai ma taa izeil zu, ti omini ga anzalopoit, ti a gizei yei zi za azu ; ti naati gaaza ani, ti ma: «Woza aa nui a n i taazu ?»

¹² Anzalopoit ti ti woo aa oteni, ti ma: «Ungo, paa a feya wo lu , paa za gá-laazu , t ze i taai kpein ka za zala a ulazu, zala a ula ada ma. À li fala. ¹³ Wa aazu kaazu, wa l na n feya taazu , é a é li zala a ula ada daamii vai ma. À liina fala, wa ka, t ze i nu us iti ti la daami woga t un polu, maz l to a tuyai loo zala ai ma p , niiti ti loligai, naati ti a daami wo.»

Sayile lii vai

Samiy le b Lama

¹⁴ Ti liini taazu , nul zu taai zu, Samiy le a ula ga ti pelei, é a li zala a ula ada .

¹⁵ Tama Sayile a é a, folo ila ge y ni naa lu , G o GALAGI niima vai l ga Samiy le. ¹⁶ É ma: «Lina, niima yee alai n zu, nà zunui ta le esu è ma, é ula B nzam n yooi zu. Da gul i zi ma, è k ga masagi nà-nu us iti unda, Izelay le nuiti. To a ti un m , é ti ula Filiseti nuiti zea. Maz l gè nà-nuiti ta- l i aa, gè ti ain gooi m niga.»

¹⁷ Samiy le Sayile aai ma, G o GALAGI ni ma: «Zunui nii a gè ni ná-fai wosu è ma, nii a é masadai zu nà-nu us iti unda.»

¹⁸ Sayile maa u ani Samiy le a, nul zu taazu , é ma: «Woza aa nui ná-p l i l ga ze.»

¹⁹ Samiy le goo aa oteni, é ma: «Nà a gè ga woza aa nui, lo tù , de li zala a ula ada . Ada laamiizu ma za, lina sobu, nà ena ga a-idaa ili faiti kpein su ula è ma, nà e niina è a, è a li. ²⁰ Nii é ga soovale saaiti, ti loai ya ma volo za asi a, mina m yiizool ga naati, maz l ti naati kaa na. K l é ud naa maazu, ani ag i niiti kpein ti Izelay le yooi zu, naati ta ga n n ? Da laade aa? Da-o, è- ná-p l ye ei-yo?»

²¹ Sayile goo aa oteni, é ma: «Lee vaa zu è naa wosu mà? N i gè ga B nzam n mavofodai zu nui ta n , nii gaal i ai Izelay le wolodai kpein su. K ná-p l il i é al i B nzam n wolodamai kpein saama aa?»

²² Samiy le l ni ga Sayile, ta ná-boti nui, daamii wo p l i wu, é seizu ag ve ti ya elela , naama nu uusa ag iti (30) saama, niiti ti lolini daamii wo fai ma. ²³ Samiy le ni daa oli wo nui ma: «Da ga suai gè a feeni è ya, ga è mak ba y .»

²⁴ Daa oli wo nui sua alai ze eni, é baalobai p ba, é aa la, é da Sayile akala. Samiy le ni Sayile ma naazu: «Nii a gè a mak ni è , si gi zu gè nuiti toligai ma la daamii vai ma, to a ná, miina.» Zekana é ni la Sayile ta Samiy le ti daamii woni ma naama voloi. ²⁵ Naa oluma, ti ze eni zala a ula ada , ti yei ga taazu ele. Samiy le ta Sayile ti liini, ti ze doo o bosu , p l i maazu , ti a y p .

Samiy le gul i zi vai Sayile ma

²⁶ Poluma zobui, Sayileni ta ná-boti nui ti wuze eai ma, Samiy le Sayile lolini doo o bosu p l i maazu , é ma: «De liina, gè è u ga pele.» Sayileni ti il ni pelei ma ta Samiy le, ti a li.

²⁷ Ti zeeliai ma taai w ma , Samiy le ni Say-ile ma: «Bo a-woti nui ma, é le e elela .» Naa liini ga elela elei. Samiy le ni Sayile ma: «Lo d , nii G o GALAGI bogai, gè naa l ga e.»

10

¹ Samiy le ná-gul woolei laalaoni, nii é ni zea. É gul i uuni Sayile n ungi ma. É n n ni ga daa komagai, é ma: «G o GALAGI gul i ziaa è ma, è a ga ná-nu us iti ta-lotu i.

² Za, da balina ma, a liizu, è ula zunu feleg ma Las le ná-kabai oba , S lesa B nzam n yooi zu, ta aazu zu è ma: «Soovale saai niiti è a liini ti aizi zu, ti ti aa. È- la m yiizool zu ga naati, wa-yiizool i a è ma niina, é a aaza aga: To ak ale, é a ná-doun zunui a?»

³ «Da ze ena miná, a lago liizu poun, è zeeli gulu wolai ma, é Ta l. Wa omisu miná, wa zunu sa ag , ti a li Beet le GALA d bi vai ma, boli yi o sa ag i a mam ungiya, ulu sa ag izoni felesi i ya, k l woole ila ge zoni sa asi i ya, daavegai ga d i. ⁴ Ta aazu laaliizu è ma, ti ulu feleg ve è , yeezei bu.

⁵ «Naa oluma a zeelizu Gi ea-El yime, Filiseti nuiti ta- undi ii gila ge zeini ná. Da na l a taazu , wa omisu wa GALA goo wo nuiti ma ulugi, ti a ze e zala a ula ada , g ing in gani g in nuiti ti ti lu , ti a k nig i in, ta papai, ta tamadegiti, ti a koolei v . GALA goo wo nui naati, ti a GALA ná-kulak l ma vaiti bo. ⁶ G o GALAGI ná-Z nvui a yeizu è ma, a alaagi, è a GALA ná-kulak l ma vaiti bo ga ti ele, a valibusu, è ga nu niin . ⁷ Niima vaiti kpein daa a

zeelina, a kw naazu ga GALA ka è a. Naazu nii maan ai ga è k , naa .

⁸ «Naa p poluma a tosu da tù , è li Gilegale, nà aazu, gè è a ná, gala zala aiti kula vai ma, ta ziil i zala aiti. Da màa unsu ná folo l fela laawu, ey su gè a, gè naa l ga e, nii maan ai ga è k .»

⁹ Sayile oluaveni n feya Samiy le a, é a li, GALA ge zii maavaliboni, nii kpein Samiy le boni ma, ti p daazeelini naama voloi n . ¹⁰ Seeliai ma Gi ea, GALA goo wo nu ulugi daa omini, GALA Z nvui yeini ma, t alaa é ili ti zaama, é a GALA ná-kulak l ma vaiti bo. ¹¹ Z iti kpein ti ni kw kaite, ti kaai ma, é a GALA ná-kulak l ma vaiti bo, GALA goo wo nuiti saama, ti ni aaza asu, ga: «Leeni a k ai ga Kise ná-doun zunui? Sayile alaa kana GALA goo wo nuiti saama aa?»

¹² Naama nui ta ni ma: «B a mu é ga ta-alam in?» Miná a faalaalii naa z l ni ná, ga: «Sayile alaa kana GALA goo wo nuiti saama aa?»

¹³ Sayile egai ma ga GALA ná-kulak l ma vaiti bo, é liini zala a ula ada .

¹⁴ Sayile k k loin ni ma: «Mini a wo a liini ná, wa a-woti nui?»

É ni k k loin ma: «Gi a liini soovale saaiti gaizi zu, k l gi la ti aani, naa a é k a, gi lia, gi Samiy le aaza a.»

¹⁵ K k loin ni ma: «Leeni a mu Samiy le boga wo ma?»

¹⁶ Sayile goo aa oteni, é ma: «K n gi ma, soovale saaiti kaa na.» K l Sayile la ni k ni, é a naa wo k k loin ma, nii Samiy le boni, é il masa fai a.

Sayile ze i vai

ga masagi Izelay le unda

¹⁷ Samiy le Izelay le nu us iti p tolini
 G o GALAGI aazu Misepa, ¹⁸ é ti ma:
 «G o GALAGI, Izelay le ná-GALAGI wooi aa: «Nà
 a gè Izelay le ulani Ezipete yooi zu, gè l la. Gè
 wo unm , gè wo ula Ezipete nuiti zea, ta z ma
 masa zooiti, niiti ti ni wo w inze ezu.» ¹⁹ Wa a
 za, wo l zu wa-GALAGI a, tama ka é wo izoni
 wa-yii l i yee alai, ta wa-maan voloiti
 su. Wo r un ma: «Masa sei gi unda.» Naa a é
 ba, à aal ba G o GALAGI akala ga bolodama
 elei, ta p l ye e elei.»

²⁰ Samiy le Izelay le nuiti te eni ga bolodama
 elei, B nzam n ná-bolodamaiti ka zeelobai woni ga
 tiye. ²¹ Samiy le B nzam n ná-bolodamaiti te eni
 ga p l ye e elei, ziimaze egi zolooni Mateli ná-
 p l ye ei ma, naati saama, Kise ná-doun zunui Sayile
 a ziimaze egi zolooni ma. Ti gaizi ni, k l ti la
 kaani. ²² Ti G o GALAGI aaza ani olu, ti
 ma: «Zunui ta ili kana aa, nii paai ?»

G o GALAGI ti woo aa oteni, é ti ma: «À
 w l , d u kas iti polu .»

²³ Ti iz ni, ti li, ti aa la, é lo b b i zaama,
 gaa oozani ti p ba. ²⁴ Samiy le ni b b i
 p ma: «À w l , zunui t i ka G o GALAGI
 yiimaze eni la, k ala n p ge la wo zaama.»

Ti p ti woo ulani, ti a ma: «Masagi l bi
 eke faan!»

²⁵ Naa oluma, Samiy le daani ma kp é naa l
 ga tiye, niiti maan ai ti ga masagi laamiizu
 ta tosu , é lati, é s , é da G o GALAGI
 l bizu . Kpegai ma, é nu us iti p gaa aleni
 ma, s ge li ná-taazu. ²⁶ Sayile alaa ge aleni ma

ná-taazu, Gi ea, s elama nui tanigaa ti il ni polu, niiti GALA ge puuni ti yiima, ga ti ili t un ba. ²⁷ An naa e, nu akai tanigaa ti ni ná, ti a ma: «Lee ma ba a nii a zoo k zu ade ?» Ti ni b l lalazu, ti la ni veb ani n p feeni b . K l Sayile la ni faa woni.

11

Sayile v ni fai Am n nuiti ma

¹ Am n nuiti ta-masagi Na ase aani ga ná-k b i, é Ya eese taai ze k l su, nii é Galaade yooi zu. Ya eese nuiti ti ni Na ase ma: «Ade minaze e bo y zu, gá olo è .»

² K l Na ase ti woo aa oteni, ga: «Ni wa p ade minaze e bo y zu, k ni wo va bu, gè wo yeezazu ele aazu z giti kula su, wo ilagilagi p , gè unfegi u Izelay le nuiti p gaazu ga naa.»

³ Ya eese wolaiti ti ni Na ase ma: «D ila ku ve gi , gi keelaiti te e Izelay le yooi zu ná p . Ni nu n p ge la z l ni, nii a kp ba ve gi , gá ve è ya naazu.»

⁴ Keelaiti ti zeelini Gi ea, Sayile ná-taazu , ti naama vai p bo taazu nui p ma. B b i p ge w l ni. ⁵ Naa zoolooni n Sayile aze e kpalaga ga ná-nik iti. É gaaza agi woni, é ma: «Lee a k ai ga nu us iti ti w l zu?» Ti Ya eese nuiti daawooi laazeelini ma.

⁶ Naama woosti m nigai ma Sayile , GALA Z nvui yeini ma, zii aawanani ga gola. ⁷ Sayile nik feleg zoni, é ti aa, é su ulukpulu, é fe keelaiti zea, é ti le e Izelay le yooi zu ná p , é vali ti ma ga: «Nu n p é la k ni, é a li k zu Sayile ta Samiy le olu, zekana ma nui ná-nik iti ta

ulukpulu da.» GALA maa igi yeini Izelay le nuiti p ma, ti lua gola, ti ulani, ti a li ná, e nu ila n .⁸ Sayile ti aaluni Beez ke. Izelay le wolodamai z iti ti ni ga nu waaunsa ag (300 000), Zuda wolodamaiti ti ga nu waa uusa ag (30 000).

⁹ Ti ni Ya eese eelaiti ma: «À li, wo Ya eese nuiti ma, Galaade yooi zu: «Lina, wa unmg i z l , si gi zu foloi gaal su da.» » Keelaiti ti liini, ti naama wooi wo Ya eese nuiti ma, é ni ga koozun wola ti .¹⁰ Ti ni Am n nuiti ma: «Lina gá ve wo ya, nii n p wo p , wo naa ga giye.»

¹¹ Poluma voloi, Sayile ná-k b i aa w ni su ga sa ag . Ti l ni Am n nuiti ta- la ai zu ga gosui, ti y ni naati paazu, ey su folo gaal gai. Z iti ti la ni zaani, naati ti vazani ga gilagila, ti tan p ti la ni olu fele.

¹² Izelay le nuiti ti ni Samiy le ma: «B ni ka ti ni zu ma: «Sayile la masadai a gi unda?» À ti ve gi ya, gi ti aa.»

¹³ K l Sayile ni ti ma: «À mina nu n p paa za ala foloi, maz l G o GALAGI f nifaamai vea ade za, Izelay le nuiti.»

¹⁴ Samiy le ni Izelay le nuiti ma: «À a, ade li Gilegale, ade laa la Sayile ná-masadai maazu, ade maa akpa.»¹⁵ B b i p ge aal ni ba Gilegale. Ti bo G o GALAGI aazu, ti maa akpa, ga Sayile a ga masagi. Ti ziil i zala aiti kulani G o GALAGI . Sayile ta Izelay le nuiti p ti wola oozun ni.

12

Samiy le ná-falima iti

¹ Samiy le ni Izelay le nuiti ma: «Wo kaa, gè woiloga wo-woo ma, nii wo a p , gè naa p k a wo , gè masagi ze i a wo unda. ² Za oluma, masagi nii a a a lo wo lu niina. N un gè lo ga wo lu , é l ze i mà loungo yee ma, é zeeli za ma. Gè l za a ga, r unde aiti ti olea, dòinti alaa kana ti wo zaama. ³ Nà losu za wo aazu, gè wo aaza a, à gòo aa ote, G o GALAGI aazu, ta masagi nii é gul i ziaai ma. Wo zaama, a gè ná-nik , aa ná-soovale kula zea? B a gè m n a, aa gè suzi aa, wafuun? B a é lob ani vea zèa, nii a k gè aazu ma, ná-faa aazagiti ma? À bo d mà, ni nà ani n p kulani nu ya telebotala maazu, nà ti p gaa ale ma.»

⁴ Ti goo aa oteni ga: «È la gi m n ni, è a gi zuzi a fuun, è la alaa lob ani n p kulani nu ya.»

⁵ Samiy le ni ti ma olu: «G o GALAGI, ta wa-masagi, ta ga zeelei, ga wo la s kaani bà, nii wa pèelala su.»

Ti ni ma: «Ungo, zekana é la.»

⁶ Samiy le ni nu us iti ma, m n : «G o GALAGI a é yimaze eni ga Moize ta Aal nni ga ti wo-m m wolani kula Ezipete yooi zu.

⁷ Naa a é ba, à aal na ba G o GALAGI akala, gè wo itoo naama vaa wolaiti su, niiti é ti a wo izo faa zu, wa-o, wo-m m wolani-yo.

⁸ «Zak e ta ná-nu us iti, ti liai ma Ezipete yooi zu, kp l i y ni zeizu ti ma, ti G o GALAGI lolini, ga é ti a, naa a é k ni G o GALAGI Moize ta Aal nni te eni, ti ti ula Ezipete yooi a, ti a ga tiye, ti ze i zooi nii zu, ade ná za. ⁹ K l wo-m m wolani ti l ni G o GALAGI a, ta GALAGI. Naa a é k ni, G o GALAGI yee eni

ti a la, ti l Ġas l ulu ai Sisela yeezu, ta Filiseti nuiti, ta Moa e masagi, niiti ti k i ni ti a. ¹⁰ Ti woo ulani m n Ġ o GALAGI ma, ti la z ga ga ta- otoiti, ti ma: <Ġ o GALAGI, gá ga s ba nu, maz l gi l a è a, gi a k ganigiti d bi, Baaleni, ta Asetaateiti. K l gi unm niizu, è gi ula gi zili nuiti zea, naa a na, gá è l bi.> ¹¹ Naa oluma, Ġ o GALAGI Zeedey n le eni, é Bedan le e, ta Z fetee, é gaa ela ga ze, nà Samiy le, ga é wo izo wo zili nuiti ma, niiti ti ni wo-maa oolii zu, naa a é k a, wo zeini ziil igi zu zoi zu.

¹² «Wo Am n nuiti ta-masagi Na ase aai ma, é a a k i zu wo a, wo ni mà: <Masa sei gi unda.> Wo naa , e Ġ o GALAGI l i, é a ga wa-masagi. ¹³ Wa-masagi aa mu, e elei wo yiimaze ea la da, ta wo maa aaza aboga da mà. Ġ o GALAGI a é sei a wo unda. ¹⁴ É l ze i za ma, ni wa Ġ o GALAGI l bina, wo botii b , wo olo b , ni wo la wuze eni ná-t giti daal ma, ni wa-o, wa-masagi-yo, wa il na Ġ o GALAGI olu, fai p ka ga pag . ¹⁵ K l ni wo la woiloni gooi ma, wa wuze ena ná-deveiti daal ma, Ġ o GALAGI a yeewuze e wo laal ma ga gola, e elei é k ni la ga wo-m m wolani.

¹⁶ «À y losu ti, wo laav vaa wolai a, nii Ġ o GALAGI aazu k zu wo aazu. ¹⁷ Fo oi l i ade a su aa? Nà Ġ o GALAGI valizu, é yee e gee ad i a, ta tonai, ti a, wo kw ga naati ga faa u wola a wo k a Ġ o GALAGI aazu, ga wo masa gaizi .»

¹⁸ Samiy le Ġ o GALAGI valini, naama voloi Ġ o GALAGI tonai uuni, é gee ad iti too.

Izelay le nuiti p ti luani G o GALAGI a, ta Samiy le.¹⁹ Ti p ti ni Samiy le ma: «Da-GALAGI maan n gi , nii é ga G o GALAGI, nii a k gi mina za, maz l gá- otoi z iti p poluma, gi ta laa ma, ga gi masa gaizi .»

²⁰ Samiy le ni ti ma: «À mina lua. Wa a wo niima vaa i a, k l à mina oluave G o GALAGI a, k l à d bi ga wo-yii p .²¹ Wa oluavena ba, naa olu a ga wo il k ganigiti polu, niiti zobo ge la ti , ti a nu a, aa ti a nu izo, maz l ta ga fuun ganiiti.

²² N G o GALAGI , ga é wo ga ná-nu us iti, naa a é ba, é la l a wo a, maz l to a p ga l biyai ve daasei golai .

²³ Niima é ga r un tetegi, GALA ge kizo naama oto wolai vai ma, t un daal ma, ga gè a e maan n i wosu wo . Nà y su wo alasu ga pelei pagai, ta s legai. ²⁴ Wa ma, à lua G o GALAGI a, wo d bi gaamai zu, ga wo-yii p . Maz l à iz faa wolaiti su, é ti ai wo aazu. ²⁵ K l ni wa faa i na, wo undaa a ili, wa-o, wa-masagi-yo.»

SAYILE NÁ-MASADAI

13

(13:1--31:13)

Izelay le aka fai

Filiseti nuiti daal ma

¹ Sayile ná-konagi ni ga puusa ag (30), si gi zu é zeini la ga masagi. Kona uunaanig maazu feleg (42) a é k ni masadai zu, Izelay le unda.

² Sayile yeeloni sala usu waasa ag (3 000) a, Izelay le nuiti saama, nu waafeleg i (2 000) y ni koba

Mikemase ta Beet le ize yooi zu, m ta waagilagi (1 000) il ni ná-doun zunui Zonatan olu, ti li, ti zeí Gi ea, B nzam n yooi zu. Sayile nu us i m taiti gaa aleni ma, s ge li ná-p l i wu.

³ Yeeta, Zonatan Filiseti nuiti ta- la ai zoni, nii é ni Gee a. Naama wooi zeelini Filiseti nuiti ma. Sayile ni ti pu ugi v Izelay le yooi zu ná p , maz l é ni bosu, é a ma: «K ni E ulu nuiti p ti su w .» ⁴ Izelay le nuiti p ti m nini ga Sayile Filiseti nuiti ta- la ai zog , naa maa ele ma, Izelay le w inze ea Filiseti nuiti ma. Izelay le b i p ge aal ni ba Sayile oba, Gilegale.

⁵ Filiseti nuiti alaa, ti ta- b i aal ni ba, ga ti k i Izelay le a. K wotolo waasa ag (3 000) a é ni ti ya, soo iz zala usu waad zita (6 000), sala usuiti ti m in, é kpolo ilaa a aegi. Tit n ma la ai uuni Mikemase, folo ulazu elei 'B te-Av n letema . ⁶ Izelay le nuiti ti kaai ma ga faa aagi a ti daawu, maz l ti zili nuiti ti ti atani, ti ni l uzu pugiti su, p tugiti su, ze eiti su, k tu ye eiti su, ta zi ye eiti su niiti ti zuv ai. ⁷ E ulu nuiti saama, tanigaa ti Zulud n maale esu ud ni, ga ti li, ti l u Gade ta Galaade yooi zu.

Naazu Sayile ni d Gilegale, ná-k b i koba, ti a ali ga dualuagi. ⁸ Folo l fela laawu, ti ni Samiy le unsu, maz l é boni ga to a aazu. K l é la ni d aani Gilegale, k nuiti ti t zeini ga ti a vaza, ti a ze e Sayile oba.

Sayile ná-faa aazagi

⁹ Sayile ni ti ma: «À a ga zala a loganiiti p , gala zala aiti, ta ziil i zala aiti.» T i é gala zala ai ulani. ¹⁰ Kpesu ga kula, Samiy le a zeeli ná. Sayile liini, é daa omi, é tu .

¹¹ Samiy le ni ma: «Lee a é k ai?»

Sayile goo aa oteni, é ma: «Si gi zu gè kaa la, ga nà-k nuiti ta ta ze e kòba, a ma, è la aani fala toligi ma, nii bogai, Filiseti nuiti ma gaal ai na ba Mikemase, ¹² gè ni ma: «Filiseti nuiti ta aazu ti loo gi ma Gilegale, aisa gi a G o GALAGI maan n !» Naa a é k a, gè lala vaa a, gè gala zala ai ula.»

¹³ Samiy le ni Sayile ma: «È imalala vaa , è la oloni devei naa , nii G o GALAGI, a-GALAGI feai è ya. Ni è ná-devei zoni, é a vaazu bu a- l ye ei y masadai zu ey su , Izelay le unda. ¹⁴ K l t i è la oloni G o GALAGI ná-deveiti b , a-masadai la y ga ná . G o GALAGI devea ga é ziima nui aizi , é naa ze i ná-nu us iti unda, Izelay le nuiti.»

K nuiti ti ele t vai

¹⁵ Naa oluma, Samiy le ze eni koba Gilegale, é li Gi ea, B nzam n yooi zu. Sayile ná-k nuiti gaaluni, niiti ti ni koba, ti ga nu und zita (600).

¹⁶ Sayile ta ná-doun zunui Zonatan, ta ta-nuiti, niiti ti ni ti a Gee a, B nzam n yooi zu, ti lopele t ni k vai ma, naazu Filiseti nuiti alaa, ti lopele t a Mikemase. ¹⁷ Faa zu olo olo k b i ulani Filiseti nuiti ta-la ai zu, ti aa w su ga sa ag , ma m ungiti ti W fela elei zoni, Suale yooi zu ele.

¹⁸ Felesi iti ti li ga B te-G lon ele, sa asi iti ti li

ga kw pelema elei nii é liizu ga p tugi zu ele, nii daa ga Se yime tugi, te ebai pelei.

¹⁹ Naama zi gi zu, ain bo nu n p ge la ni Izelay le yooi zu ná tan p , maz l Filiseti nuiti ti ni ma: «Ade pele esa E ulu nuiti tu , ga ti mina bo a z kp aa kp n t

.» ²⁰ K ni, Izelay le nuiti p ti ena li Filiseti nuiti p b , ga ti ta-wozawoli nik iti ta- aliiti gaali, ta zoov iti, naa ze e w luiti ba, ta k tu wolo luiti. ²¹ Si gi zu wozawoli nik iti ta- aliiti, ta k tu wolo luiti, ta gaaza a k luiti, ta zoov iti, ti- aa a la zaana, aa togani mak nuiti ta- lu aazo agi zokpai z le fai zu, k ni ti li Filiseti nuiti p b .

²² K voloi zeelias ma, bo a z kp n p ge la nu n p zea, an kp in, k ni Sayile ta Zonatan ni a ta ni ti ya.

²³ Filiseti b i gila ge aani, é gize y zu elei zo Mikemase oba .

14

Zonatan k i vai
Filiseti nuiti ta- la ai gila ba

¹ Yeeta, Sayile ná-doun zunui Zonatan ni ná- k z la ze e nui ma: «Da, de li Filiseti b i nii b , nii é kw pelegi olu elei.» K l Zonatan la ni faa woni k ma.

² Sayile ni zeini Gi ea taa w ma , gului ta wu, nii daa ga g l nade gului, nii é Migelon. K nu und zita (600) ala a é ni zea. ³ Zala a ula nui, nii é ni loni naa oba, zala a ula ze ei k ba, daa ni ga Ayiya, Ayitu e ná-doun zunui. Ayitu e k loin ni ga I-Ka de.

Ti-laaseigi ni ga Finease, Eli nii é ni ga zala a ula nui Silo, naa ná-doun zunui. Nu n p ge la ni su w ga Zonatan lia ada.

⁴ Pelei nii Zonatan soni, nii a k é zeeli Filiseti gi ma, ma elei ni laani fasa aazo a feleg i y zu , niiti ti-laa ga B s se, ta Se-nee. ⁵ Ma m ungi ni loni l kp ma nu zu Mikemase letema , felesi i ni loni l kp ma nu yeezazu Gee a letema .

⁶ Zonatan ni zunu loungoi ma: «Da, de vala tatip l olulala nui t iti ta- la ai a, tanisu G o GALAGI a aazu su de a. Maz l zobogi a b , é kizogi wo, ga nu ulu ko n , e elei a k la ga nu ulu golai.»

⁷ Zunu loungoi ni ma: «Nii é è isu, de naa . De li, k ele t ga gè il è olu, n p è p ga de li ná.»

⁸ Zonatan ni ma: «Da zi zu vaavaa, de zeeli nui niiti ma, ey su de ula ti viliba. ⁹ Ni ta de aana, ti de ma: «À lo miná, à mina ze e ná, ey su gi zeeli wo ma,» da y de-losu , de la lia ti b . ¹⁰ K l ni ta na de ma: «À l ,» da liizu, naa a é d zu ga G o GALAGI a vaazu bu, de v ni ti ma.»

¹¹ Si gi zu ti l ni la, ga Filiseti nui naati, niiti ti ni k la ai naa zu, naati ti ainni, ti ma: «À w l E ulu nuiti ba! Ti ula ze eiti su, ti ti a l uni náti.» ¹² Ti ni Zonatan ta zunu loungoi ma, nii é k z laiti se ezu: «À l , gi l ga woye.»

Zonatan ni ná-boti nui ma: «Dil pòlu, de l gize unma . Maz l G o GALAGI zobogi vea Izelay le ya, ga é v ni ti ma.»

¹³ Zonatan ni ya, é a zi . Filiseti nuiti ti ni loozu Zonatan wu, zunu loungoi ná-k z laiti ti ni zea, naa a ti aa ga polu elei. ¹⁴ Nu uufeleg (20) a Zonatan ta ná-k z la ze e nui, ti paani ada l il i koi miná. ¹⁵ Filiseti la ai zu ni n wuulee, b b iti kpein ti ni ná maa oolii zu laaiti su, ti p ti luani. Dualuagi taa mak k gi zoni, ta pi gelei nii é ni Filiseti nuiti zea. Naa p poluma, zoot zeini ga é a ali, naa ti m ta unga wuulee.

¹⁶ Taa maa nuiti, niiti Sayile ti il ni Gi ea taai ma, nii é B nzam n yooi zu, naati ti Filiseti nu ulugi aani, ti a vaza, ti a li pele ungi p su. ¹⁷ Sayile ni ná-k nuiti ma, niiti ti ni koba: «À gaalugi wo d , wo ka niiti ti ulaai ade zaama, ti li.» Ti gaalugi woni, ti ka ga Zonatan ta ná-k z la ze e nui, ti la ti zaama.

¹⁸ Sayile ni Ayiya ma: «Maa u a ga G o GALAGI ná-minaze e kesui.» Maz l naama voloi minaze e kesui ni Izelay le nuiti zea. ¹⁹ Si gi zu Sayile ni zu la zala a ula nui , z ng i wola ni w l zu Filiseti nuiti saama. Sayile ni zala a ula nui ma: «Yee ula niina naa zu.»

²⁰ Sayile ná-k nuiti gaal ni ba, ti li k zu . Ti ti zili nuiti kaani, ti a aa ga bo a z kp iti, é ni ga faazupu wolai.

²¹ E ulu nuiti ti ni Filiseti nuiti zea d , du lai zu, ti y ni ti olu, ti li k la ai zu, naati ti latini ga Izelay le nuiti p pelei, ti naati ba, niiti ti ni Sayile ta Zonatan olu. ²² Izelay le nuiti alaa, niiti ti l uni Efelayime ize yooi zu, naati ti m nini ga Filiseti nuiti ti elani, ti ulani, ti a

Filiseti nuiti kp ,ti a ti aa. ²³Naama voloi G o GALAGI unmgiveeni Izelay le ,ti y nik i a ey su ti le e'B te-Av n a.

²⁴Ma voloi Izelay le nuiti ti wola l ni, maz l Sayile ti il ni foovooi laawu, é ma: «Ni gè la d wana ulani sìli nuiti ba, z i n p a daami wona, kp k a é zeeli, ma nui voovoo .» Naa maa ele ma, nu n p ge la ni daamiani n p miini.

²⁵Ti p ti zeeli d i ta zu, gului ta ni ná, k in gul i ma ye ei zu, é a u ya zooi ma.

²⁶Ti zeelii ma gului naa ma, ti p ti kaani, k in gul i a yei la. K l tan p ge la ni yee il ni ga, é a t la, maz l ti ni luazu foovooi a, nii Sayile tooni. ²⁷K l Zonatan la ni k wooi m nini, si gi zu naa ni foovooi loozu la b b i laal ma. Kpakui é ni zoni zea, é naa l ni k in gul i a, é d la, gaamago gaazuzeini ga pag . ²⁸K nui gila ge ni ma: «È-foovooi loo ga: Z i a daami wona za, naama nui voovoo . To a é k a, s p suvik i ulaai.»

²⁹Zonatan ni ma: «K a é kp l i ze i a b b i ma. À w l na, elei gè z b iz l ga la, k in gul i nii ta m gai ma b . ³⁰Ni k nuiti p ti daami woni za, ga aniiti ti zogai k i zu, ade a Filiseti nuiti paazu, é le e nii a k ai.»

³¹Naama voloi Izelay le v nini Filiseti nuiti ma, ti y ti olu ti ze e Mikemase, ti zeeli Ayalon. Ti zuvik i p ge ulani niina ti ya. ³²Ti looni ani naati su ti zogai k i zu. Ti baalagiti ta nik iti ta nik yi oiti soni, ti ti aa ná n ,ti a suai ma amai a, ti a mi. ³³Nui ta aani, é Sayile ma: «Nu us iti

ta ga kotoi G o GALAGI laal ma, ta suai
zu ma amai a, ti a mi.»

Sayile ainni ga tiye, é ti ma: «Wa ga woo alada
nuiti! À k tu wolai ta ilikili fala, wo aa la .
³⁴ Naa oluma, à le e ga boga s p ma, ga ti
aal ba p b , s ga na aa, é a ga
ná-nik i, aa ná-baalagi, a maan ai ga ti ta-
loganiiti k daale e ná, ta a mi niina, naa a a
k , ti mina kotoi naa ma zii G o GALAGI
laal ma, ga ti a suai ma amai a, ti a
mi.» Naama k i, s p ge aani ga ná-toganii,
ti k daale e miná. ³⁵ Sayile zala a ulazu
t ni miná G o GALAGI . Naa a é
ni ga ma m ungi, nii é kp t ni G o GALAGI
l bi vaa ma.

³⁶ Sayile ma: «Ade li za idii, ade loo Filiseti
nuiti su, ey su geelaalao, ade ti- ligiti se e ga
zee aa aai, ade mina e nu ila kpalaa ba, z nvui
a y su.»

Nuiti ti ni ma: «Nii n ai è , naa .»

K l zala a ula nui ma: «Ade G o
GALAGI aaza a d .»

³⁷ Sayile G o GALAGI aaza ani, é ma:
«Nà zoo n i gè yei Filiseti nuiti polu? Nà liina, a k
n i aa, è ti l gi yeezu, gi v ni ti ma?» K l GALA
ge la ni goo aa oteni naama voloi.

³⁸ Sayile Izelay le undi iiti p gaal ni ba,
é ti ma: «À faiti buu t ga pag , wo
kw kotoi nii k ai za. ³⁹ Gè onaa G o GALAGI
ma, nii é vulua, Izelay le ná-unm GALAGI, ga: Z i
é niima vaa i ai, k ni é za, an alaa dònun
zunui Zonatan e.» K l b b i zaama, nu n p
ge la ni goo aa oteni.

⁴⁰ Sayile a ti ma: «Wo p à lo ga epema ila pele, nà-o, dònun zunui Zonatan-o, gi lo ga epema ila pelei, gi feleg .»

Nuiti ti ni ma: «Nii n p è p , naa .»

⁴¹ Sayile ni G o GALAGI ma: «Izelay le ná-GALAGI! Gaamai ula k l ma.» GALA ná-goo aa otegi é feeni, naa Sayile ta Zonatan zoni, faa ze e nu us iti ba niina. ⁴² Sayile devei veeni, ga kpakutoomai ti y zu ta ná-doun zunui Zonatan. Naa ai ma, Zonatan a é zoni.

⁴³ Sayile ni Zonatan ma: «Nii è k ai, bo d mà.»

Zonatan ni ma: «Gè k in gul i tago g ga tukp i ogi, nii é a zèa. Nà aa, k ele t ga gè za.»

⁴⁴ Sayile ma: «È gaamai woga, k ni è za, Zonatan. GALA ge sò ná-zii aawanai p su, ni è la zaani.»

⁴⁵ K nuiti ti ni Sayile ma: «È ma lee? Zonatan za! Naa li poun! Nii é a ga za ui, é zobogi ve Izelay le sili nuiti ma. Gi onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ga gi la vaa bu p , ga n unde ai gila kpalaa ge a loo zoi ma, maz l , nii é k ai za, é naa GALA ná-kp bai zu.» Naa a é k ni k nuiti ti Zonatan izoni da saai ma.

⁴⁶ Sayile la m ni il ni Filiseti nuiti polu, naati ti aleni ma ta-yooi zu.

Sayile ná-f nifaamaiti sili nuiti ma

⁴⁷ Sayile masadai z l gai ma Izelay le unda, é k i ni sili nuiti p ba, ti ni maa oolii zu, Moa e nuiti, Am n nuiti, Ed me nuiti, S a yooi zu masadaiti, ta Filiseti nuiti. Naama i p su, é ni v nisu sili nuiti ma. ⁴⁸ É ná-z b sulai l ni, si gi zu é v nini da Amal ke nuiti ma, é Izelay le

ula naati zea, niiti kpein ti ni zea ligiti se ezu
ga zee aa aai.

⁴⁹ Sayile zunu loun a z l ni, ti-laaseigiti ti
ni ga: Zonatan, Yisevi, ta Malekisua. É doun anzanu
feleg z l ni alaa, ma m ungi laa ni ga
Meela e, felesi i laa ga Mikale. ⁵⁰ Sayile anzai
laa ni ga, Ayinoame, Ayimaase ná-doun anzanui
ni de. Sayile ná-k ulu a wolai laa ni ga,
A en l, N l ná-doun zunui, N l naa ni
ga, Sayile k de ei. ⁵¹ T ze, Kise nii é ga
Sayile k , naati ta N l a ti ni
ma, ti- laa ni ga, A iy le.

⁵² Si gi kpein Sayile k ni masadai zu, k i
ni n ti y zu ta Filiseti nuiti ga zee aa aa.
Naa a é k ni, Sayile a la zunui ta aana, é ga
z b su nu, aa é ga ziil nu, é ni naa ze ezu,
é d ná-k gi zaama.

15

GALA k l vai Sayile a

¹ Yeeta, Samiy le ni Sayile ma: «Nà a
G o GALAGI tè eni, ga gè gul i zi è ma, è
ga Izelay le ná-masagi, niiti ti ga ná-nuiti. Woilo naa ma,
nii é p gè bo è ma. ² G o GALAGI Fai-P -Mali ii
wooi aa: «Kì ka su ga Izelay le ze ezu Ezipete
yooi zu, Amal ke nuiti ti pele esani tu . ³ Naa a
é ba, li, è vala ti a, è ti-yea ligiti p kona GALA
ma. Nii kpein é ga fuluani, naati p suwu aale e,
è mina gaazumaaw in aa n p k , t ze zu-
nuiti ma, é li anzanuiti p , ta doungoiti, naa
iimi legiti p ba, nik iti alaa, ta baalagiti,
m iti, ta soovalegiti.» »

⁴ Sayile ná-k b i aal ni ba, é ti aalu Telayime taazu . Izelay le wolodai z iti ta-nuiti ti ni ga nu waaunfeleg (200 000), Zuda wolodai zu geleiti ti ni ga, nu waapuug (10 000). ⁵ Sayile loni ti lu , ey su ti zeeli Amal ke nuiti ta-laai oba , é z ba é nuiti pil , ti l u, ti pelei un, ti lu n m i zu. ⁶ Sayile ni Ken nuiti ma: «À mina y Amal ke nuiti saama, à maa oozá ti a. Gè la p ga nii gè seizu ti ma, wa a w n z l su, maz l , wo ni ga woo ila nu Izelay le nuiti b , ti ze ezu Ezipete yooi zu.» Ken nuiti ti ulani Amal ke nuiti saama.

⁷ Sayile Amal ke nuiti paa vai l zeini Gavila, é y ti olu, ti zeeli Suul, taai nii é Ezipete oba , folo ulazu elei. ⁸ Sayile Amal ke nuiti ta-masagi Agage zoni ga ma vului, é nu us i m taiti suwu aale ega bo a z kp i. ⁹ K l Sayile ta ná-k nuiti ti Agage y ni vulua, ta togani ag iti, niiti ti zoni k i zu, baalagiti, nik iti, boliiti, togani niiti ti wola wul ai, ta baala zi oiti, ti la nik ni, ti a naati suwu aale e. K l z iti ti la ni ani, tosu la ti a, naati ka ti ti zuwu aale e.

¹⁰ G o GALAGI ni Samiy le , é ma: ¹¹ «Gè nimizaa ma, ziimaze e vai zu ga Sayile, ga gè k ga masagi, maz l é oluavega bà, nà-devei nii gè fea zea, é la zi ni ga naa.» Samiy le yii l ni koozu, kpidii g l in, é ni G o GALAGI maan n zu.

¹² Poluma zobui, Samiy le wuze eni ga sobuzobui, é li é Sayile a. É y ni pelei zu, é m ni ga Sayile l ni Kaalem le gizei ma, ga é iz su ani il ná, naa oluma, é aleni ma, é yei ga Gilegale ele.

¹³ Samiy le zeeliai ma Sayile ma, naa daa omini, é ma: «G o GALAGI tuya loo è ! Devei nii G o GALAGI feai zèa, gè k a.»

¹⁴ Samiy le ni ma: «Mini a baalagiti kpain gooi ze ezu ná, nii gè m nisu, ta nik iti kpain gooi, é loozu gòizu?»

¹⁵ Sayile ni ma: «K nuiti ka ti yi-imaze eai ga baalagiti ta nik iti ma apagiti, ti ze e ga tiye Amal ke nuiti p b , ga ti a ga zala ai, a-GALAGI, G o GALAGI . Gi m taiti suwu aale e g l in.»

¹⁶ Samiy le ni Sayile ma: «Gw mina! Naa kula a su. B gè naa wo è ma, nii G o GALAGI d ni ga ze kpidii te egai.»

Sayile ni ma: «Awa, na.»

¹⁷ Samiy le ni ma: «Si gi zu è la ni aazu la ga s elama nu, názu a è a la ga masagi Izelay le wolodamaiti unda, G o GALAGI a é gul i zi è ma, è ga masagi Izelay le unda. ¹⁸ Tama G o GALAGI è zi elei l a, é devei ve è ya, ga è li, è Amal ke nuiti suwu aale e, kotoba nui naati, è k i ti a, ey su è ti zu olo olo. ¹⁹ Lee vaa zu è la oloni G o GALAGI ná-devei ? Lee vaa zu è G o GALAGI wanama vai zu, è a aniiti se e, niiti ti zogai k i zu?»

²⁰ Sayile ni Samiy le ma: «Nà ma, kòlo G o GALAGI ná-devei , nii é fea zèa, nii é tè egai k vai ma, gè naa , gè ale ma ga Agage, Amal ke nuiti ta-masagi, gè nui m taiti suwu aale e G o GALAGI . ²¹ K l k nuiti ka ti baalagiti ta nik iti ma apagiti se eai, anii naati su ti zogai k i zu, niiti maan a

1 Samiy le 15:22

45

1 Samiy le 15:28

ni de ga maa i ti aG o GALAGI
, ti naati se e ga ti a ga zala ai
Gilegale G o GALAGI , nii é ga a-GALAGI.»

Woozogi viz g zala ai a

²² Samiy le goo aa oteni, é ni ma:

«G o GALAGI w in n i ga zala aiti ta gala
zala aiti,

e elei w in ai la ga nu olo daawooi ?

W l , woozogi viz g zala aiti ba,

koloi viz g é le e baala sin iti ma wul i a.

²³ Maz l z i é kololalai zu, naa u

e elei ungaizi wo fai la.

B maayeilalai u , ta ga elei n ta
ani vai.

T i è G o GALAGI laawooi iliga ya,

t alaa é è iliga ya, é masadai ula è ya.»

²⁴ Sayile kp i ze eni, é Samiy le ma: «Gè
kotoi a, maz l gè G o GALAGI ná-devei
olo ologa, ta n ma l n gooitì, è ti veai zèa.

Gè sum ga dualuagi ma, ga gè mina k nuiti

zii aawana, gè woiloga naa ma, nii ti maa aaza aboga

mà. ²⁵ Nii gè è maan n zu la, naa a ga, è soma è

nà-kotoi nii zuvaay , è a, de li, gè n k G o

GALAGI wu.»

²⁶ Samiy le goo aa oteni, é ma: «Ba-o, de

la liizu ma, maz l è G o GALAGI ná-

deveiti daa ilig , naa a é k a, t alaa é è

laa iliga, é masadai ula è ya Izelay le unda.»

²⁷ T i Samiy le ni oluavesu, ga é ale ma,

Sayile soni ná-se ei lak l gi a, é ali ga, ma

u ai y zea. ²⁸ Samiy le ni ma: «Dele ana

G o GALAGI Izelay le masadai alizu ga la, é kula

è ya za, é fe ta ili zea, nii fiz gai è a. ²⁹ Su w ga Mali ii nii é ga Izelay le ná-l biyai, é la z woga, é la nimiza ma ga nu us i ele.»

³⁰ Sayile ni ma olu: «Gè kotoi , k l an naa e, soma è unfema ve zèa nà-nu us iti ta- undi iiti gaazu, ta Izelay le nulti p gaazu. Soma è il pòlu, de li, gè n k a-GALAGI wu, nii é ga G o GALAGI.» ³¹ Samiy le il ni Sayile olu, ti li, Sayile n k G o GALAGI wu.

³² Samiy le ni ti ma: «À a ga Amal ke masagi Agage p .» Agage ni aazu koozun ai, é a isi ga saai a na a ud maazu. ³³ K l Samiy le ni Agage ma: «Da-wo a z kp i a é anzanui ma m inm in balani ti-lointi ma, naa maa ele ma, a alaa è-lee a ala è ma za.» Samiy le Agage aani Gilegale, G o GALAGI aazu.

³⁴ Naa oluma, Samiy le aleni ma Lama, Sayile alaa ge aleni ma ná-taazu Gi ea. ³⁵ Samiy le la m ni aleni ma olu, é a li Sayile a vaa ma, ey su saa voloi zeeli. K l Sayile ma yiizool i ni ma, maz l G o GALAGI l ni niina Sayile a, é Sayile mina m ga masagi.

16

GALA ge yiimaze e vai
ga Davide ga masa niin i

¹ G o GALAGI ni Samiy le ma: «Da y su w l zu, ey su yeel , Sayile ná-faa zu? N un gè l a ba, nii a k gè Izelay le masadai ula zea. Da-wul min i laave, è li B teley me taazu . Nà è le esu Izayi ná-p l i wu, maz l gè yi-imaze e ga ná-doun zunui gila, ga é ga

masagi.» ² Samiy le ni ma: «Naa a zoo é ale? Sayile a m nina, to a pàa.» *Ɔ* o GALAGI ni ma: «Nik okpa gila se e, è lii la, a zu ma: «Pàa zala a ulazu *Ɔ* o GALAGI .» ³ Da Izayi loli zala a ulazu . Nii gè p ga è k , nà naa l ga e niina. Nui nii gè d zu ga e, naa a è gul i zi zu ma b .»

⁴ Samiy le oloni *Ɔ* o GALAGI wooi , é liini B teley me. Taa wolaiti ti Samiy le aai ma, ti yiizool ni, ti gaaza a, ti ma: «È aa ungi a ga faa ag aa?» ⁵ Samiy le ni ti ma: «Ungo, pàa zala a ulazu *Ɔ* o GALAGI . À adena zala a ula vai ma, wa a niina p pelei.» Samiy le Izayi ta ná-dointi tolini ga ti ade, ti a zala a ulazu .

⁶ Naati paai ma, Samiy le Elia e aani, é a ma: «Tanisu nii a *Ɔ* o GALAGI yiimaze eai la.» ⁷ K l *Ɔ* o GALAGI ni Samiy le ma: «È aazu mina ula kpus i ta kooza elei a, maz l gè la yiimaze eni la. Gè la faiti p t su ga e elei nuiti ti kaazu la. Nu us i elagi a n ga nii é kaazu ga aazu , k l r un, nà a w l nui yiima .»

⁸ Naa oluma, Izayi A inada e lolini, é d ga Samiy le, k l Samiy le ni ma: «*Ɔ* o GALAGI la yiimaze eni ga nii alaa.» ⁹ Naa oluma, é aani ga Sama. Samiy le ni ma olu: «*Ɔ* o GALAGI la yiimaze eni ga nii alaa.» ¹⁰ Izayi ná-doun l fela l ni ga Samiy le ana n , k l Samiy le ni ma: «*Ɔ* o GALAGI la yiimaze eni ga nii tan p .» ¹¹ Samiy le Izayi aaza ani, é ma: «È-loun zunuiti tie ka ná aa?» Izayi ni ma: «Ti-ma loungoi a d i zu, é a

baalagiti mak .» Samiy le ni ma: «Nu le e, ti toli, é a, t ze i ade la zala a laamii l zeizu polu, k ni a aana.»

¹² Izayi nu le eni, ti Davide loli, é a. Davide ni ga zunu loungoi, é ni ga kp i nu, gaazu z iti sei ai su ga pag , d t ai alaa ga pag . G o GALAGI ni Samiy le ma: «T aa, wuze e, è gul i zi ma.» ¹³ Samiy le gul min i ze eni, é gul i zi Davide n ungi ma, k lointi gaazu. G o GALAGI ná-Z nvui yeini Davide ma naama voloi, é y ni ba . Samiy le egai ma, é aleni ma Lama.

GALA Z nvui ze e vai Sayile a

¹⁴ G o GALAGI ná-Z nvui ze eni Sayile a, z nvu i ta le ega ni de G o GALAGI , naa a n ungi ze e ma. ¹⁵ Sayile ná-boti nuiti ti ni ma: «Gi su w ga GALA ge z nvu i ta le ega, nii é ungi ze ezu ma. ¹⁶ Naa a é ba, ni a devei veena n gi ya, gá nu aizi zu, nii soogai k nig i insu, naa a k , si gi zu z nvu i a ungi ze ena ma, g ing in gani g in nui a k nig i in, naazu ungi zu a la ga pag .»

¹⁷ Sayile ni ti ma: «Zè a bu, à g ing in gani g in nu aizi na b , wo aa la p .» ¹⁸ Ná-boti nui gila ge kp i ze eni, é ma: «Gè zunu loungoi ta aa B teley me taazu , Izayi ná-dointi saama, soog k nig i insu. To a ga k nu wola, é ud naa maazu, soog zu ga pag , pag gola, G o GALAGI a ba.»

¹⁹ Sayile keelaiti te eni Izayi ma ga ti ma: «Masagi è Davide le e ma, è-loin nii é baalagiti mak su.» ²⁰ Izayi ului tanigaa ze eni, tak l woole ila, nii d i su, ta boli yi o ila, é ma as i la

soovalegi olu, ná-doin Davide li ga tiye Sayile .
²¹ Davide zeelini n feya Sayile b , é l naa
 ná-botii zu. Davide ná-fai n ele ma Sayile ,
 é se eni, é k ga ná-k z laiti se e nui.
²² Sayile keela le eni Izayi ma, é ma: «È-loin Davide
 ná-fai wola n b , é y kòba, é a boti
 b .» ²³ É l ze naama voloi ma, z nvu i
 GALA ge ni te esu, naa a la Sayile n ungi ze ena
 ma, Davide ena k nigi ze e, é a g in. Sayile
 n ungi zu ni laazu ga pag , é lago viz , z nvu
 i maa ooza ba.

17

G liate malimasak i le e fai
 Izelay le nuiti ma

¹ Filiseti nuiti ti ta- giti gaal ni ba, ti
 a k i loo. Ti aal ni ba Soko, Zuda
 yooi zu. Ti ta- la ai uuni Ef se-Damime,
 Soko ta Azeeka ti y zu . ² Sayile ta Izelay le
 giti alaa ti aal ni ba. Ti
 ta- la ai u Ela tugi zu, ti lopele t ni
 k vai ma, Filiseti nuiti daal ma. ³ Naa
 ai ma, Filiseti nuiti ti ni gize ila ma, Izelay le
 nuiti alaa ti gizei ta ili ma, z la elei,
 p tugi ti y zu.

⁴ Filiseti nuiti ta- ulu ai ila ge ulani ti
 zaama. Gate taazu nu ni de, daaseigi ni
 ga G liate, s ligi ni ga, m t l sa ag .
⁵ Maa ilia ni de ga k lu i b l gi, k lu
 ze ei nii é ga kaka mak gelei, naa alaa ni
 ga k lu igi, bu gi ni ga kilo uul zita
 (60). ⁶ Kpekazu ti mak ga ni de ga k lu
 i kokologiti, kp n goi é ni z l ni kpaki

polu , naa alaa ni ga k lu igi. ⁷ Ná-
kp n wolai ma wului aa oni, e se e v l
nui ná-gba gului, nii a a se ei u ma, kp in
ma m ngi wu gi ni ga kilo l fela. Ná-
k z p se e nui ni loni tu .

⁸ Filiseti nui loni Izelay le nuiti daawu, é
ti ma: «Lee vaa zu wo lopele t zu k
vai ma? N un nà ga Filiseti nui, wa ma, wa ga Sayile ná-
du iti. À nu ila kula, é a gi k i gá t . ⁹ Ni
a v nina mà, é pàa, gá ga wa-lu iti, k l ni nà
a ga v ni ma, gè paa, wa ga gá-lu iti. ¹⁰ Za,
gè malimasak i le ea ga Izelay le gi!
À nu ila kula, gi k gá t .» ¹¹ Si gi zu Sayile ta
ná-k gi ti Filiseti nui naa wooi m nini da, ti
zasu alini, ti wola lua.

Davide lii vai Izelay le la ai zu

¹² Davide ni ga Efelata l ye ei wu nu, Izayi
ná-doun zunui gila, nii é ni zeini B teley me,
Zuda yooi zu, doun zunu l sa a a é ni zea. Sayile
ná-si gi zu, Izayi l za ani niina ga gola. ¹³ Izayi
ná-doun zunu m un sa ag iti ti il ni Sayile olu
k zu . Ma m ungi laa ni ga Elia e,
felesi ilaa niga A inada e, sa asi ilaa ni
ga Sama. ¹⁴ Davide a é ni ga doungoi ti p su. Di
sa ag iti ti il ni Sayile olu k zu .
¹⁵ Davide ni liizu k la ai zu, é a ale ma
B teley me, k ná-baalagiti mak fai zu.
¹⁶ Sobu ilagila, kp k ilagila, Filiseti nui ni
losu Izelay le laawu. É k ni ga folo uunaanig
(40).

¹⁷ Názu a Izayi ni la ná-doun zunui Davide ma:
«Kilo uusa ag (30) ze e, ani ae eegai zu, è

lii la, ta ulu puug i, è ti ve è-li ni zea, k la ai zu. ¹⁸ Folomaze puug i niiti alaa se e, è li, è fe ta- undi ii ya, nii é nu waagila (1 000) unda. Li, è ka, ni è-li ni k d g , a na aa, ti sabali a ve è ya, è aa la p . ¹⁹ Da ti aazu Sayile b , ta Izelay le gi p , Ela tugi zu. Ta k i a, ta Filiseti nuiti.»

²⁰ Poluma zobui, Davide wuze eni ga sobuzobui, é k ná-baalagiti kaliva nu ili ma, ga naa a ti mak . Kas i nii maan ni ga é lii la, é naa ze eni, e elei k boni ma la. Davide zeelini n kpein, si gi zu k b i ni lopele t zu la k vai ma, ta ti a k eei loo. ²¹ Izelay le nuiti ti lopele t ni, Filiseti nuiti ti lopele t , k vai ma. ²² Davide ná-kas iti kalivaani kas mak nui ma, é li ga k zu elei, é di ni tu . ²³ Davide ai ma zu di ni p , é kaani ga, zunu ila ka ulazu Filiseti nuiti saama, daa ga G liate, Gate nu ni de, é a ma ilagi n wo. Davide gooi m nini. ²⁴ Izelay le nuiti kpein ti kaai ma, ti wola luani, ti ela.

²⁵ Ti a ma: «Wa zunui nii aazu? To a na a m n , ga é Izelay le oomu, z i n p a zoo é zunui nii aa, masagi a naavolo m inm in fe ma nui ya, é ná-doun anzanui ve b ga vului, naa olu é ma nui k ná-p l ye ei ula mului zu, Izelay le yooi zu.»

²⁶ Davide zunuiti gaaza ani, niiti ti ni koba, é ti ma: «Leeni a ta fe naama nui ya, nii a zoo é Filiseti nui nii aa, é unfe kas i ze e Izelay le unma? Filiseti nui nii a ga leeni, tatip l olulala nui t i, a z nvu su GALAGI ná-k gi oomu?» ²⁷ Ti Davide woo aa oteni, ga minaze e gooi nii bogai naama nui vaa ma, nii a zoo é paa.

²⁸ Di Elia e goom nini, ti a y p ta zunuiti. É yii aawanani, é Davide ma: «Lee a è aai k zu ? B a è baala kpulu koi y gai zea, te ebai zu? Gè a-wasogi w , ta kib l mai, nii é è-yiima . È aa ga è k zu

a.»

²⁹ Davide di aaza ani, é ma: «Leeni a gè k a ga faa i? Gaaza a n a gè boga.» ³⁰ Davide oluaveni di a, é gaaza agi wo ga k nui ta ili, é ma aaza a gilagi n woni, ga nu m inm in, ti a goo aa ote gilagi n ve zea.

Davide ula vai
ga ti k ta G liate

³¹ Davide wooi zeelini s p ma, Sayile i alaa m nini, é Davide lolini. ³² Davide ni Sayile ma: «Màli ii, nu n p ge mina i te e Filiseti nui t i ná-faa zu, r i gè ga a-woti nui, nà liizu, gi k gá t .»

³³ Sayile ni Davide ma: «Ba! È la zooga liizu laal zu Filiseti nui nii wu, maz l a ga zunu loungo n , tama to a ga k nu kaite ma loungo zi su.» ³⁴ Davide ni Sayile ma: «Si gi zu r i gè ga a-woti nui, nà la na k ná-baala kpulugiti mak su la, zalai aa fil zuai ta a la aana ga é togani gila kula baala kpulugi zaama, ³⁵ gè ena il polu, gè toganii naa ula daa . Ni zalai aa fil zuai a la alena ma, é laal bù, gè ena so k ma le ai a, gè y do azu, gè paa. ³⁶ Uele ana gè zalai ta fil zuai ma m inm in paani la. Zekana n gè k zu la ga Filiseti nui nii, tatip l olulala nui t i, maz l é z nvu su GALAGI ná-k gi oomuga. ³⁷ G o GALAGI nii é kùla zalai ta fil zuai zaingiti zea, naa a zoo é kùla Filiseti nui t i zea.»

Sayile ni Davide ma: «Liina, G' o GALAGI y è a.»³⁸ Naa woga oluma, Sayile Davide maa ilini ga t i ná-k z laiti, é k lu i b l gi l unba, é kaka mak k lu ze ei loo k ba.³⁹ K maa ili z lai naati poluma, Davide Sayile ná-bo a z kp i ilini zaama, é é zi la, k l é la ni zooni é a zi . T ze i, é la ni naa ma p l ma. É ni Sayile ma, naazu: «Gè la zooga gè a zi ga niiti p , gè la ma p l ma.» Davide ti kpein kula ma.⁴⁰ É ná-tukp i ze eni, é yei k tu i oba , é yiimaze e ga k tu l lug ná , niiti ti maaloungai, é ti l ná- l i zu, é ná-f l v l gi ze e, é li Filiseti nui laal ma.

Davide v ni fai G liate ma

⁴¹ Filiseti nui ta ná-k z p se e nui alaa, nii é ni tu , ti ni maa u azu Davide a, vaavaa. ⁴² Filiseti nui w l ni ga pag , é Davide aai ma, é l ni su, maz l zunu loungo aazui ni ba, é ga kp i nu, pagai, d t ai. ⁴³ Filiseti nui ainni ga Davide, é ma: «Da kàazu ga gil aa, è aazu dàal ma ga kpakuiti?» Kpegai ma ga Davide voovo, ná-galagiti kpein daaseigi zu, ⁴⁴ é ni Davide ma: «Da , gè è-ma zuai ve w niiti zea, ta d zuaiti, ga ti- n gi.»

⁴⁵ Davide goo aa oteni, é ma: «D un a aazu dàal ma ga bo a z kp i, ta kp in, naa kp n goi a, k l r un nà aazu è laal ma G' o GALAGI laaseigi zu, Fai-P -Mali ii, Izelay le gi ná-GALAGI, nii è poomugai. ⁴⁶ Za, G' o GALAGI zaalai zu, nà v nisu è ma, gè è aa, gè ungi le e è a. Foloji a é li za, nà Filiseti b iti ma oomaiti k zu

ga w niiti, ta d zuaiti k n gi. Naazu etea p
ka kw ga GALA ka Izelay le . ⁴⁷ B b i nii
p ka kw ga G o GALAGI a a nu izo,
bo a z kp vaa la ba, aa kp in. Maz l ,
G o GALAGI a po ge ga k i, to a wol zu
za gi yeezu.»

⁴⁸ Gaamago n , Filiseti nui t zeini ga ele
t a, é a maa u a Davide a. Davide suvil ni
ga izaak zu , é a li Filiseti nui laa omi
su. ⁴⁹ Davide yeel ni ná- l i zu, é k tu ila
se e, é pili ga ná-f l v l gi. K tui li n , é il
Filiseti nui lo ala , é l n ungi zu, Filiseti nui
ula unga, é laa zooi ma. ⁵⁰ Davide v ni pelei
ana Filiseti nui ma, bo a z kp la ni zea, k ni
ná-f l v l gi n , ta k tu ila kpe naa n a é
Filiseti nui z ni la, é paa. ⁵¹ Davide iz ni, é zeeli
Filiseti nui ma, é naa ná-bo a z kp i ula ma la agi
zu, é n ungi le e ba. Filiseti nuiti ti kaai ma ga, ta-
ulu ai zaa, ti elani.

⁵² Izelay le ta Zuda nuiti ti il ni
Filiseti nuiti polu, ti a k eei loo, ti y ni Filiseti
nuiti kp zu, ey su ti zeeli p tugi oba , ta
Ekel n taa zi ida . Filiseti nui niiti ti ti aani,
naati ma oomai vazani Saalayime elei ma, ey su
é zeeli Gate ta Ekel n. ⁵³ Izelay le nuiti ti ze eni
Filiseti nuiti polu, ti ale ma naati ta- la ai zu,
ti a naati zea ligiti se e. ⁵⁴ Davide Filiseti nui
n ungi ze eni, é lii la Zeeluzal me. K l é naa ná-
k z laiti puuni ná-se e otai wu.

⁵⁵ Si gi zu Sayile Davide aani la, é a li Fil-
iseti nui laal ma, é ná-k ulu ai A en l
aaza ani, é ma: «Zunu loungoi nii a ga
ná-doun zunu?» A en l ni ma: «Ee,
masagi, GALA ka kàazu, e elei è vulua la ga ite,

gaamazu gè la naama vai w .» ⁵⁶ Masagi ni ma: «Gaaza a bo, è zunu loungoi nii k w .» ⁵⁷ Davide alegai ma ma, kpegai ma ga Filiseti nui aa, A en l loni tu , ti li Sayile b . Filiseti nui n ungi ni d zoni Davide ya. ⁵⁸ Sayile Davide aaza ani, é ma: «Doungo, doun zunu a ga e?» Davide goo aa oteni, é ma: «Nà ga a-woti nui Izayi ná-doun zunui, B teley me nui.»

18

Zonatan ná-n b i
 é il Davide a
¹ Davide egai ma ga Sayile , Zonatan ilini Davide a ziima . É Davide n ni , e t i. ² Naama voloi, Sayile la ni eni Davide a, é a li k b , é Davide mak ni oba. ³ Zonatan ta Davide ti minaze e boni y zu, t zeí Zonatan Davide n ni , e t i. ⁴ É ná-se e wolai ulani ba, é fe Davide , naa ná-k ze eiti ba, é ná-bo a z kp i ta ná-kil giti feeni Davide , ta ná-saama iligi. ⁵ U n p Sayile a la Davide le e ná k ma , Davide ni v nisu naa ma, naa a é k ni, Sayile pil ni da ná-k nuiti unda. Davide ná-fai wola n ni b b i , ta Sayile ná-boti nu wolaiti.

Sayile toloi ula vai ga Davide

⁶ Davide egai ma ga Filiseti nui aa, ti alegai ma ma, ti ze e k zu , anzanuiti ti ulani Izelay le laaiti p su, ti masagi Sayile laa omi, ti a kuai wo, ti a guyei loo, ga koozun woo wolai, ti a tamadegiti ta g ing in ganigi ta iligaani g in. ⁷ Ti

p ti ni guyei loozu ma ga koozun i, ti
 a ma:
 «Sayile v nini nu waagilagilagiti ma,
 Davide ma ge v ni nu waa uupuugiti ma!»

⁸ Sayile naama vai ze eni ga faa u, é yii aawana
 ga gola, é a isi ga: «Ta waa seizu uupuugiti feezu
 Davide ya, ti a waa seizu ilagilagiti fe zèa. Masadai
 n a é la d zea.» ⁹ É l ze i naama voloi ma, Sayile
 ni w l zu Davide a niina ga toloi.

¹⁰ Poluma voloi, GALA ge z nvu i gila te eni,
 é l Sayile zu, é t ze i ga é a kulak l ma vaiti
 bo ná-p l i wu. Davide ni ná-k nigi insu,
 e elei é ni k zu la z ma voloiti su.
 Sayile ná-kp in ni zoni zea. ¹¹ Sayile ná-kp in
 ilini, é a ma: «Nà s zu, gè kpad
 p l i a.» K l ná zeizu ni fele, Davide a
 ze e tu .

¹² Sayile luani Davide a, maz l G o
 GALAGI ni Davide olu, k l é ze ea t un
 polu. ¹³ Naa a é k ni, Sayile Davide maa oozani
 la a, é sei sala usu waagila (1 000) unda.
 Davide ta ná-sala usuiti, ti ena li k zu ti.
¹⁴ U n p Davide a la li ná, é ni zobogi
 z l su fai p su, maz l G o GALAGI
 ni polu. ¹⁵ Sayile naama v nifaama wolaiti kaai ma,
 ta ni ná-duai a. ¹⁶ K l Davide ná-fai wola
 n ni Izelay le , ta Zuda nu us iti p b ,
 maz l to a é ni losu ti lu ta-
 vaiti su.

Davide Mikale vulu vai

¹⁷ Yeeta, Sayile ni Davide ma: «W in a mà ga gè
 dòn anzanu m ungi Meela e ve è ga vului, ni a
 na b ga k ulu a wola, è a lo G o

GALAGI ná-k iti tu .» Naa wosu b , é ni
 isi zu ga: «Nà i gè la paazu, Filiseti nuiti ka
 ti paazu.»¹⁸ Davide goo aa oteni, é ma: «Nà ga
 leeni, aa tosu gele a é k l i a,
 Izelay le yooi zu, gè ga masagi n koi?»¹⁹ K l
 si gi zeelai ma, ga Sayile ná-doun anzanui Meela e ve
 Davide ya ga anzai, k tatini, é fe Me la nui
 Adeliy le ya ga vului.

²⁰ Sayile ná-doun anzanui velesi i, nii daa ni ga
 Mikale, naa Davide n ni . Sayile m nigai ma,
 koozun ni ga gola. ²¹ Maz l é ni zu
 ma: «Nà feezu b ga vului, nii a k , é
 b ga balii, Filiseti nuiti ti paa.» Sayile ni Davide ma
 olu: «Da zoo è ga r koi niina.»

²² Sayile ni ná-boti nu wolaiti ma, ti
 Davide ga pag , ti ma: «Da-vai n a masagi
 ta ná-nu us iti b . Va bu za ga è ga masagi
 n koi.» ²³ Sayile ná-boti nu wolaiti ti liini, ti
 naama wooiti daazeeli Davide ma. K l Davide ti
 woo aa oteni ga: «To a wo aazu ga faa go aa, ga
 r un gè ga masagi n koi? Nà ga bala nu n , ta
 tosu wola la bà.»

²⁴ Sayile ná-boti nu wolaiti ti liini, ti Davide ná-
 goo aa otegi laazeeli Sayile ma. ²⁵ Sayile ni ti ma:
 «À Davide ma: «Masagi la vulu z ng aizi zu
 ná-doun anzanui vaa zu. Nii n w in ma, naa a é ga,
 zunu ani laay ungila (100), Filiseti nuiti saama, naa
 a é zu ga ná-wana ulai sili nuiti ba.» » Sayile
 naa woni, nii a k , é Davide undaa ili Filiseti nuiti zea.

²⁶ Sayile ná-boti nu wolaiti ti aani, ti naa wo
 Davide ma. Naama wooi Davide n k ni, nii a k , é
 ga masagi n koi. Kui nii masagi toni, naa a
 é zeeli, ²⁷ Davide ta ná-k nuiti ti liini ti Filiseti nu
 unfeleg (200) a, ti naati ta-zunu aniiti daay giti

te e. Davide aani ga ti p gaav nigai, é fe masagi ya, nii a k , é ga naa n koi. Sayile ná-doun anzanui Mikale veeni Davide ga anza. ²⁸ Sayile gaa aai ma ga G o GALAGI a Davide a, ta Davide n t i ná-doun anzanui Mikale , ²⁹ Sayile ná-dualuagi w l ni, é lo Davide a, é ni naa w inze ezu niina n yeen p .

³⁰ Naama zi gi zu, Filiseti undi iiti ti ni liizu ga k i, Izelay le nuiti daal ma. K l ti lii laa ilagila ga k i, Davide ena zobo s l gola, é le e Sayile ná-k ulu aiti p ba. Naa a é k ni, t i ulani gola.

19

Zonatan Davide maalobo fai

¹ Sayile ni ná-doun zunui Zonatan , ta ná-boti nu wolaiti, ga ti Davide a. K l Sayile ná-doun zunui Zonatan Davide n ni ga gola. ² É Davide oba vaa woni, é ma: «K Sayile a p ga é è a. Naa a é ba, w l ma, lina sobu, mina ula k l ma, l u. ³ Gá k , gá aazu ulazu, gi zi zi kpalagi naazu, è l uai ná. Nà zu k ga a-vai, gè kisu vai w , é il è a, gè a, gè bo è ma.»

⁴ Zonatan ni Davide maamus iti bosu k Sayile oba, é ma: «Masagi mina ga s ba nu ná-boti nui Davide ná-faa zu, maz l é la faa aazani è ma. K l ná-botii p k ga undaan è . ⁵ É ikulani z nvui zu, é li, é Filiseti nui a, naa ni ga unm faa wola, nii G o GALAGI k ni Izelay le p b . Da i è miná aani, è oozun naama vai zu. Lee vaa zu mu a li l zu kotoi naama

zii zu, ga è s balala nui ma amai u, lee vaa zu a Davide a n fuun?»

⁶ Sayile woiloni Zonatan ná-kp iti ma, é ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ga Davide la zaa.» ⁷ Zonatan Davide lolini, é naama iti p bo ma, é lo Davide lu , é lii la Sayile b . Davide ná-botii l zeini Sayile b ga m ungi ele.

Davide izo fai anzai Mikale

⁸ T i k i l zeini olu, Davide liini, é k i Filiseti nuiti ba, é v ni ti ma ga gola, naati ti ela ba.

⁹ Z nvu i nii G o GALAGI te eni, naa l ni Sayile zu, é ni zeini ná-p l i wu, ná-kp in zoni zea. Davide ni zeini, é a k nigini. ¹⁰ Sayile ni p ga é Davide z , é kpad p l i a ga ná-kp in. K l Davide l kp ni kp in lu , kp in ad p l i a. Davide iz ni, é ela. Ma idii n , ¹¹ Sayile keelaiti te eni Davide ná-p l la , ga ti ná mak , ti a paa sobui. K l Davide anzai Mikale boni ma, é ma: «Ni è la elani za idii, lina, è zaa.»

¹² É kulani fen t l i laa , é ze. Davide elani, é li. Pele ana é ulani la. ¹³ Naa oluma, Mikale p l wu zalei ze eni, é da betei zu. É boli l i ze e, é d unba, é se ei ma.

¹⁴ Si gi zu Sayile keelaiti te eni da, ga ti Davide zo, é ni ti ma: «É la d ni.» ¹⁵ Sayile ti aa aleni ma, ga ti Davide t . É ni ti ma: «À z ná-betei zu, wo aa la p , nii a k gè paa.» ¹⁶ Keelaiti ti aleni ma olu, w l , p l wu zalei a é ni laani betei zu, boli l i laani unbu.

¹⁷ Sayile ni Mikale ma: «Lee vaa zu è yàavaai ani, è e sili nui a, é ela?» Mikale goo aa oteni, é

ma: «T a k ai mà: <Z na, gè li. Ni naa laade, nà è aazu.» »

Davide ela vai Samiy le b
¹⁸ Davide ela elei ana, é li Samiy le b
 Lama. Nii p Sayile k ni, é naati p boni Samiy le
 ma. Naa oluma, ti feleg ti liini, ti zeì Nay te.
¹⁹ Nuiti ti liini ti Sayile ma: «W l , Davide a
 Nay te, Lama oba .» ²⁰ Sayile nuiti te eni ga ti
 Davide zo. K l ti liai ma, ti GALA goo wo nu ulugi
 aani, ti a kulak l ma vaiti bo, Samiy le loni ti
 lu , GALA Z nvui yeini ti ma, tiya alaa, ti a
 kulak l ma vaiti bo. ²¹ Sayile m nigai ma, é ta iligaa
 le eni m n , naati alaa, ti a kulak l ma vaiti
 bo. Sayile ta iligaa le eni ná zeizu za asi i, naati
 alaa, ti a kulak l ma vaiti bo. ²² Sayile i
 liini Lama. Seeliai ma zi ye e wolai ma, nii é Seeku
 taazu , é gaaza agi woni, é ma: «Mini a
 Samiy le ta Davide ti ná?» Ti goo aa oteni, ti
 ma: «Ta Nay te, Lama oba .» ²³ Diizu miná,
 GALA Z nvui yeini ma, t alaa pelei zu, é ni
 kulak l ma vaiti bosu, é a li, ey su é zeeli Nay te,
 Lama oba . ²⁴ Seeliai ma, é se ei ulani ba
 t alaa, é a kulak l ma vaiti bo, t alaa
 Samiy le aazu. É looni su ili, maa akai y ni laani
 zoi ma, naama voloi, ta ma idii. Naa a é k a, ti
 ni ma: «Sayile alaa kana GALA goo wo nuiti saama
 aa?»

20

Davide ta Zonatan ta-woolaamai

¹ Davide elani, é ze e Nay te, Lama oba .
 É liini, é Zonatan aaza a, é ma: «Leeni a
 gè k a? Nà-faa aazagi a ga leeni, kotoi gele
 a gè k a- laal ma, é zu é paa?»

² Zonatan goo aa oteni, é ma: «Naa li poun! È la zaa. K la d faa n p k ni, ni é la boni mà. Lee vaa zu mu k nii l uzu bà? Faa n p ge la naazu.» ³ Davide ni ma: «Nà onazu è ga è- kw ni ga b lai a ga e, to a isi ni n ga: «K ni Zonatan mina faa w niima vai zu, ni naa laade, zii a l .» K l gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ta a alaa ma, i è vulua, nà bosu è ma ga k lo daa ila n a é gi y zu gá saai.»

⁴ Zonatan ni Davide ma: «Nii n p è p , bo mà, nà k è .» ⁵ Davide ni ma: «Lina a é ga alu niin i ma v tii, maan gè daami wo masagi ná-ta alii a. K l va bu, gè li, gè l u d i zu, ey su foloi za asi i kp k .» ⁶ Ni è- a kaana ga gè la ná, a ma: «Davide mään n ga gè e ba, é li fala ná-taazu B teley me. Maz l ná-p l ye ei p ka zala ai ulazu, nii ta a kula kona-o-kona.» ⁷ Ni a na ma: «Naa ag , naazu ziil igi a b a-woti nui. K l , ni a yii aawanana, kw ga é devea ga é pàa. ⁸ Da woo iladai l ga ze naazu, r i gè ga a-woti nui, maz l de minaze ea ga n b i, G o GALAGI laaseigi zu. Ni nà ga s ba nu faa n p su, pàa a i, k l mina li ga ze è- .»

⁹ Zonatan ni ma: «Naama igi maa ooza bà poun! Ni nà kw na ga k a p é faa u ga e, nà bo è ma.» ¹⁰ Davide ni Zonatan ma: «Ni è- a è woo aa otena ga u a, a è te esu ga é bo mà?» ¹¹ Zonatan ni Davide ma: «Da, de li d i zu.» Ti feleg ti liini d i zu.

¹² Zonatan ni ma: «Gè minaze ea G o

GALAGI laaseigi zu, Izelay le ná-GALAGI, ga lina, aa lina a le ena, niima yee alai n ma, nà k ooze aaza asu, gè ná-kisi iti kw . Ni ná-kisi iti pag , é il è a, naazu nà bo è ma. ¹³ K l , ni k a p é faa u ga e, gè la k ni, gè a bo è ma, G o GALAGI sò ná-zii aawanai p su. Nà e è a, è li ziil igi zu. G o GALAGI è a, e elei é ni la k a. ¹⁴ Ni nà d vulua, zi b ga G o GALAGI ná-woo iladai, nii a k gè mina za. ¹⁵ Da-woo iladai mina ze e màvofodaiti ba, an alaa, G o GALAGI a è zili nuiti p kulazu eteai zu.»

¹⁶ Zonatan minaze egi ni ti y zu ta Davide ná-p l ye ei. Kpegai ma, é ma: «Ni a minaze egi nii olo olona, G o GALAGI a è lo a ga è zili nuiti ta- ak i.»

¹⁷ Naa oluma Zonatan ni Davide ma, é ona ga to a n ey su . Maz l Zonatan Davide n ni e t i.

¹⁸ Zonatan ni ma: «Lina, ta kw su ga è la aani alu niin i ma v tii zu, t zeì è-zeizu akai a zu lee. ¹⁹ Lina a le ena, li è l uni ná, si gi zu niima vaiti p t zeini la, a l u Ez le tui oba . ²⁰ Nà kil gi ilisu sa a k tui pelei, gè a tete anii ta ma.

²¹ Naa oluma, nà nà-boti zunu loungoi le esu, ga é ti ze e. Ni nà na ma: «W l , kil kaeiti ta è olu elei, ale ma, è ti ze e,» naazu, a zoo aazu, maz l fai p pag è lu . Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ga faa n p ge la ná, nii a lua ba. ²² K l ni nà na zunu loungoi ma: «Li poun, kil kaeiti maa ooza è a,» naazu, li, maz l G o GALAGI a é p ga è li. ²³ Wooi ana de gilii

ba, y zu, a-o, nà-o, G o GALAGI
va bu, de y woo iladai zu, ey su .»

Sayile deve vai ga é Davide a

²⁴ Davide liini, é l u d i zu. Alu niin i
ma v tii ula yeei, kp k i, masagi liini, é ze i ta alii
akala daami wosu . ²⁵ Masagi zeini seizu ,
a a ná p l ma, é oluzei p l i a, Zonatan
zei é aa ote ma, A en l ze i Sayile oba, k l
Davide zeizu akai ni de. ²⁶ Sayile la ni
faa n p boni naama voloi, é ni isi zu ga naa
a k z ba vai ta ni kazemazu. ²⁷ K l ,
f tii ma voloi velesi i, Sayile Davide zeizu akai
aai ma m n , é Zonatan aaza ani, é ma:
«To a ale gè la Davide aazu daami wosu , wogi,
ta za?»

²⁸ Zonatan goo aa oteni, é ma: «Davide gòla
màan n ga gè e ba, é li B teley me.
²⁹ K mà: «Nà è maan n zu, yee e bà, gè
li. Maz l , gá zala a ulazu p l ye ei wu, gá-
laazu, di tòlig ma vai ma. Naa a é ba, va bu b ,
gè li gè aazula nà-nuiti ma.» Naa a é k a, Davide la
f ti laamii woni è b .»

³⁰ Sayile wola yii aawanani Zonatan ma, é ma:
«Da ga tu a ele u anzanui ta kololala anzanui
ná-doun zunui. Gè su w ga è Izayi ná-doun zunui
a ga è-w lai, a-unfe kana, è-lee ná-unfe ge
lee. ³¹ K l , woilo nii ma, gè bosu è ma: ni
nu laali nuu a vulua, è la a ziil i su p , è la
masadai z l ga ey su p . Naa a é ba, nu le e
naa lu , ti so, ti aa la p , k ni é za.»

³² Zonatan k Sayile woo aa oteni, é
ma: «Lee vaa zu é zaazu? Lee a é k a?» ³³ Sayile ná-
kp in ilini ga é Zonatan z . Zonatan gaa aani

naazu ga k deve ga é Davide aa. ³⁴ É wuze eni ga zii aawanai, é la daami woni naama voloi. T zeii ni zool zu ga Davide ná-faa, k ni poomusu ga gola.

Davideni ti vali vai ta Zonatan

³⁵ Poluma zobui, Zonatan liini d i zu, ti zooloni ná ma, ta Davide. Boti zunu loungo ila ge ni polu. ³⁶ É ni naa ma: «Biz , è li, kil kaeiti gè ti ilisu, è ti y .» Boti zunu loungoi iz ni, Zonatan kil kae ila pilini, é kpud naa maazu. ³⁷ Zunu loungoi maa u aai ma, kil kaei ad zu a, Zonatan ni ma: «Kil kaei maa ooza è a. ³⁸ Li ga suvil , mina y miná!» Zonatan ná-boti zunu loungoi m inti gaal ni ba, é li ga tiye mali ii . ³⁹ Zunu loungoi la ni faa n p gaa aani, k ni Zonatanni ta Davide a ti ni gaa aazu y zu. ⁴⁰ Zonatan ná-kil gi, ta ná-m inti feeni ná-boti zunu loungoi ya, é ma: «Li ga tiye taazu.»

⁴¹ Zunu loungoi liai ma, Davide ulani d uzu k tu zi igi olu , é n k ná zeizu sa a, Zonatan akala, é unpil zooli ma. Ti feleg ti n n ni, ti l bi w l zu, Davide ge wola w l ni. ⁴² Naa oluma, Zonatan ni Davide ma: «Li ziil igi zu. Gí z b la vai ma minaze egi zu, de feleg de boga y zu, G o GALAGI laaseigi zu, de ma: «G o GALAGI va bu, de y woo iladai zu, ey su , a-o, nà-o, ta de-mavofodaiti!» »

21

¹ Davide wuze eni, é li, Zonatan alaa ge ale ma, é l taazu.

Davide ela vai Ayimeel ke b

² Davide liini N e, zala a ula nui Ayimeel ke b . Naa kaai ma, é daa omini ga kpalii, é gaaza a, é ma: «Lee vaa zu a ila è aazu, nu n p ge la è olu?» ³ Davide goo aa oteni, é ma: «Masagi tè eg keela ma, é : «Nu n p ge mina faa w niima vai zu, nii gè è le esu ma, ta devei nii gè feezu è ya.» Naa a é k a, gè ada l a ga nà-nu us iti ga gi omi ná. ⁴ Daamiani kp gele a é è ya ani? Bulu l lug ve zèa, aa nii n p a s l .»

⁵ Zala a ula nui goo aa oteni, é ma: «Bulu ili ge la zèa, k ni nii mak gai G o GALAGI . Da zoo ti ze ezu, è li ga tiye a-nuiti b , ni ti la anzanu vaa ni niizu .» ⁶ Davide goo aa oteni, é ma: «Si n p su gi nii ala vai ta ma la, t ka gi ma, é il anzanu vai a. Ni gá na lia k zu ta n , nà-si poluiti p ta- z laiti p adeg , to a ud naa maazu, niima zi i zu.» ⁷ Zala a ula nui ulu adegai naati feeni Davide ya, maz l ta ili ge la ni ná. Bului naati fea ni de G o GALAGI , naa oluma ti ti ulani zala a ula la alii a, ti maavalibo fai zu ga ma niin i.

⁸ Naama voloi, Sayile ná-boti nui ta ni G o GALAGI ná-zala a ulazu , ga é fai ta aa ula ba, ti y zu ta GALA. É ni ga Ed me nu, daa ga D w ge, t a é ni ga Sayile ná-baala mak nuiti ta- undi ii. ⁹ Davide zala a ula nui Ayimeel ke aaza ani olu, é ma: «Kp in la è ya, aa bo a z kp ? Masagi ná-keela zi gi nii ga gaazuvil vaa, t a é k a gè la ná maaz l ni, gè a nà-bo a z kp i ze e,

aa k z lai ta ili.» ¹⁰ Zala a ula nui
 goo aa oteni, é ma: «Filiseti nui G liate ná-
 bo a z kp i a é , nii è paani Ela p tugi zu.
 Maavelevelég se ei ta zu, to a laani zala a ula
 ze ei olu . Ni a p ga è se e, se e, t ze i
 ta ili ge la gi ya , k ni t n .» Davide ni ma:
 «Fe zèa, t ze i k ala la ná.»

Davide lii vai

Filiseti nuiti p b Gate

¹¹ Davide wuze eni, é ela Sayile a, naama voloi
 n . É liini Akise b , Gate masagi. ¹² Akise ná-
 boti nu wolaiti ti ni ma: «Davide la ga nii aa,
 zoi ma masagi? Nii l i ti ni guyei loozu b , ti a
 kuai wo, ti a ma:

«Sayile v nini nu waagilagilagiti ma,
 Davide ma ge v ni nu waa uupuugiti ma?» »

¹³ Davide naama woiti se eni ga s elama vaa,
 é wola lua Gate masagi Akise a. ¹⁴ Davide

ni ga olo a nui Filiseti nuiti gaazu, é a
 zee oz baiti k kpogiti ma, é a e daa agi
 a, naa ayei kp l i a. ¹⁵ Akise ni ná-boti

nu wolaiti ma: «Wa kaazu wa i ga zunui t i
 n ungi ze ea ma! Lee vaa zu wo aazu la p ?

¹⁶ Bolo a nu ala ka é mà aa, wo aazu ga niima
 gelei ga é a olo a vaiti k gàazu? Wa isi zu ga
 nii a l zu nà-p l i wu aa?»

22

Davide vai ga k lotu i

¹ Davide ze eni miná, é li, é l u Adulame
 ugi zu. K lointi ta ná-p l ye ei wu nuiti
 p ti m nigai ma, ti liini p b . ² Naa oluma,
 maan nuiti p , ta niiti kuyei ni ti ma, ta niiti

ti oozu la ni n ni, naati p ti aal ni ba
Davide oba, é ga ta- undi ii. Ti ni ga nu
unnaanig (400) ala.

³ Davide ze eni miná, é li Misepee, Moa e yooi zu.
É ni Moa e masagi ma: «Nà è maan n zu, ga
k ni ta dèe ti a, ti ze , ey su gè a sò pelei
a, G o GALAGI .»⁴ Davide liini ga k
ta dee, Moa e masagi ná-koizu . Ti y ni miná
si gi naa p su Davide k ni d ui zu.

⁵ Yeeta, GALA goo wo nui Gade ni Davide ma: «Gula
d ui nii zu, ale ma, è li Zuda yooi zu.» Naazu
Davide liini, é l Geel te l i zu.

Sayile Ayimeel ke aa vai
ta ná-p l ye ei wu nuiti

⁶ Sayile ni Gi ea, é zeini gizei ma, tamalise wului
ma niinigi wu, ná-kp in zoni zea, ná-boti nuiti
kakugai ma. É m nini ga ti Davide ta ná-nuiti kaa .

⁷ É ni ná-boti nuiti ma: «B nzam n nuiti,
à woilo gdoi ma! Wa isi zu ga Izayi ná-doun zunui
nuu a kpalagiti fe wo p zea, ta leez n eleiti? Wa
isi zu ga to a wo ze nu ungilagilagiti unda, ta nu
waagilagilagiti unda aa? ⁸ Lee vaa zu mu, wo p wo
yaavai l zu mà? Maz l wo tan p ge la boni
mà ga dòn zunui ti, ta Izayi ná-doun zunui, Davide, ti
minaze eni y zu. Wo tan p ge la yiizool ni
ga é a d ga ze, ga dòn zunui a nà-boti nui
laa ilisu mà, nii a k é bali l tù , e elei ade
kaazu la za.»

⁹ Ed me nui D w ge, nii é ni Sayile ná-
boti nu wolaiti saama, naa Sayile woo aa oteni,
é ma: «Gè Izayi ná-doun zunui aa , é a
N e, Ayitu e ná-doun zunui Ayimeel ke b .

¹⁰ Ayimeel ke G o GALAGI aaza ag Davide

, é daamianigiti fe zea, é Filiseti nui G liate ná-bo a z kp i ve zea.»

¹¹ Masagi nuiti te eni, ga ti a ga Ayitu e ná-doun zunui Ayimeel ke, nii é ni ga zala a ula nui, ta ná-p l ye ei wu nuiti p , ti ga zala a ula nuiti N e. Ti p ti aani, ti l ga masagi.

¹² Sayile ni ma: «Woilo ga pag , Ayitu e ná-doun zunui!» Naa goo aa oteni, é ma: «Gòì log , màli ii.»

¹³ Sayile ma: «Lee vaa zu wa Izayi ná-doun zunui wo woyai l zu mà? Lee vaa zu è ului ta bo a z kp i veai zea, è G o GALAGI aaza a b , nii a k , é wuze e dàal ma, é bali l tù , e élei é k zu la za?» ¹⁴ Ayimeel ke masagi woo aa oteni, é ma: «Da-woti nuiti saama, a é ga woo ila nu, ga Davide ele? É ga è-n koi, é ga è mak nui, naa p poluma t l i unfema wolai a zea a- l i wu aa? ¹⁵ Ma m un ge la ga nuu alaa, gè a GALA gaaza asu b . K l naa li poun! Gè la isi ni kaipa ga gè woya l è ma. T a é ba, mina niima as i la ùnma, aa nà-p l ye ei wu nu us iti unma, maz l gè la faa n p kw niima vai zu.»

¹⁶ Masagi ni ma: «Ayimeel ke, a zaazu, wa a- l ye ei wu nuiti p .»

¹⁷ Naa oluma masagi ni mak nuiti ma, ti ni koba : «À li, wo G o GALAGI ná-zala a ula nuiti paa, maz l tiya alaa ti g Davide a, ti a kw ni ga to a elazu, ti la boni mà.» K l , masagi ná-boti nuiti ti la ni k ni, ti a yeev u G o GALAGI ná-zala a ula nuiti ba. ¹⁸ Masagi ele ana D w ge ma: «Li, è zala a ula nuiti paa.» Ed me nui D w ge a

é latini, é zala a ula nuiti paa. Naama voloi, zunu uul sa a maazu l lug (85) a é paani, niiti zala a ula ze ei ni ti ba. ¹⁹ É N e nuiti paani m n ga bo a z kp i, zala a ula nuiti ta-laazu . É t zeini zunuiti ma, é li anzanuiti, ta doungoiti p , naa iimi legiti ba, ta alaa nik iti, ta soovalegiti, ta baalagiti, é ti p paani.

²⁰ K ni A iataal, nii é ni ga Ayimeel ke ná-doun zunui, é ga Ayitu e ná-doun loin, naa ila kpe n a é zooni é ela, é li Davide b . ²¹ A iataal boni Davide ma ga Sayile G o GALAGI ná-zala a ula nuiti paa . ²² Davide ni A iataal ma: «Gè gaa aani ga Ed me nui D w ge a li n ti, é niima vaiti daazeeli Sayile ma, t zeí é ni N e naama voloi. Da- l ye ei wu nuiti saa vai ma ungi a é ga ze. ²³ Naa a é ba, y kòba, mina lua, maz l z i é z nvui aizi zu, to a a alaa è-y nvui aizi zu. K l ni a kòba, nà è mak ga pag .»

23

Davide Keyila taai unnm vai

¹ Ti aani, ti Davide ma: «Filiseti nuiti ti k i laal a Keyila taai wu, ti a moloi unma molo lo azu .» ² Davide G o GALAGI aaza ani, é ma: «Nà zoo n i gè li, gè k i Filiseti nui niiti ba?» G o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Ungo, li, a v nisu ti ma, è Keyila taai ula ti ya.»

³ K l Davide ná-nuiti ti ni ma: «Zuda yooi zu mu ka gi ná dualuagi zu, gá liina laal zu Filiseti nuiti bu Keyila, ta la a dualuagi a aa?»

⁴ Davide G o GALAGI aaza ani olu, G o GALAGI goo aa ote, é ma: «Wuze e, è li Keyila, maz l nà Filiseti nuiti d zu è yeezu.»

⁵ Davide ta ná-k nuiti ti a li Keyila, ti k i Filiseti nuiti ba, ti naati ta-logani ulugi zo, ti v ni naati ma ga gola. Uele ana Davide Keyila nuiti un m ni da. ⁶ Si gi zu Ayimeel ke ná-doun zunui, A iataal ni elazu la Davide b Keyila, é liini ga zala a ula ze ei ya, ti ni G o GALAGI aaza asu da.

⁷ Ti liini, ti Sayile ma: «Davide a Keyila.» Sayile ma: «GALA ge d a zèezu, maz l é l a bali a, ga dii vai é l taai naa zu, kpogi da, ta pilisuiti.»

⁸ Sayile ná-nuiti p gaal ni ba, ga ti li, ti Davide ta ná-k nuiti sei k l su, Keyila taazu .

⁹ Davide su w ni ga Sayile maa te ea, é ni zala a ula nui A iataal ma: «Da ga zala a ula ze ei.» ¹⁰ Davide ni ma: «G o GALAGI, Izelay le ná-GALAGI, gè m niga ga Sayile a ele t zu ga é a, é Keyila taai olo olo r un maa ele ma. ¹¹ Keyila undi iiti ta aazu fèezu zea aa? T un ka aazu ga ite, e elei gè m nigai da, r i gè ga a-woti nui? G o GALAGI, Izelay le ná-GALAGI, zoo è naa l ga ze.» G o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Ungo, to a aazu.»

¹² Davide ni ma olu: «Sayile a aana, Keyila undi iiti ta aazu gi le esu p aa, nà-o, nà-nuiti-yo?» G o GALAGI ma: «Ta wo le esu p .»

¹³ Davide ta ná-k nuiti ti ulani Keyila taai a. Ti ni ga nu und zita (600) ala, ti li ta zoo ti li ná. Sayile m nigai ma ga Davide ulaa taai a, é ná-k gi aa aleni ma.

¹⁴ Davide zeelini Zife te ebai zu, é zeí gize akama ná z l gai. Sayile ni gaizi zu folo-o-folo, k l GALA ge la ni feeni zea.

¹⁵ Davide su w ni ga Sayile il ga polu, ga é paa. É y ni G l sa, Zife te ebai zu. ¹⁶ Názu a Sayile ná-doun zunui Zonatan wuze eni la, é il pelei ma, ga é li G l sa, é Davide i d GALA ná-fai zu. ¹⁷ É ma: «Mina lua, maz l k Sayile, yee la zeelia è ma p . Da masadai zu Izelay le unda, r un gè ga a-zeikobai. K i su w ga zekana é zu la.» ¹⁸ Ti feleg ti minaze egi ni y zu, G o GALAGI aazu. Davide y ni G l sa, Zonatan ale ma ná-taazu.

Sayile oola vai Davide a

¹⁹ Zife nui tanigaa ti liini Gi ea, Sayile b , ti ma: «Davide l u gi zaama, d u G l sa, ada z l giti Gakila izeí ma, te ebai zu l kp ma nu yeezazu . ²⁰ Ee, masagi, ni a p ga è Davide zo, a n , gá fe è ya.»

²¹ Sayile ti woo aa oteni, é ti ma: «G o GALAGI tuya loo wo , w i màaw in wo zogai.

²² Nà wo maan n zu, à li d , wo te esu ti kw , a é kaa? Maz l gè m nig ga kele eleg gola. ²³ À faiti buu t , wo d uzu ti kw , naa oluma wo a, wo ma aamai wo mà. Nà y wo olu, naazu adé li. Ni to a zooi zu, nà gaizi Zuda yooi ma zokogi p su.»

²⁴ Zife nuiti ti toni da Sayile lu , ti a li Zife. Naazu Davide ta ná-k nuiti, ti ni Maon te ebai zu, Zulud n ma tu n m i zu, nii é te ebai zu l kp ma nu yeezazu .

²⁵ Sayile ta ná-k nuiti ti liini gaizi zu. Davide m nigai ma, é yeini, é zeí fasa izeiti saama, Maon te ebai zu. Sayile m nigai ma, é il ni Davide olu te ebai zu. ²⁶ Sayile ta ná-k nuiti ti ni zi zu gizei akama gilazu elei, Davide ta n n iti ti a zi z la elei. Davide ni elazu ga suvil Sayile a. Sayile ta ná-k nuiti ti nina zeelizu Davide ta ná-k nuiti ma, ti a ti maa aku, ti ti zo, ²⁷ ey su keela zeeli Sayile ma, é ma: «Da fala! Filiseti nuiti ti k i a zooli a.» ²⁸ Sayile aleni ma ga olu elei, é ze e Davide olu, é li, é Filiseti nuiti daa omi, ga k i. Naa a é k ni ti miná laasei p ni ga Zee aa w Vasai.

24

Davide l vai Sayile aa vai a

¹ Davide ze eni miná, é li, é zeí En-Geedi, ada ti náti maaz l su aai. ² Sayile alegai ma ma, é ze e Filiseti nuiti polu, é m nini ga Davide a En-Geedi yooi ma le ebai zu. ³ É yeeloni nu waasa ag (3 000) a, niiti ti ga sala usu z z giti Izelay le yooi ná p su. T -o, naati-yo, ti li Davide ta ná-k nuiti gaizi zu, ey su ti zeeli D Woliiti Ta-Vasaiti ma.

⁴ É zeelini baala sasai ma, nii é ni pele oba , pugi ta ni miná. Sayile l ni pugi naa zu, ga é l d zu. Davide ta ná-nuiti ti ni pugi naa oma .

⁵ Davide ná-k nuiti ti ni ma: «P t yee alai a nii G o GALAGI ma minaze e boni, ga é è zili nui l è yeezu, nii a k nii n ai è , è naa la.» Davide wuze eni, é li, é Sayile ná-se ei laa ta le e ba, Sayile la looni ga naa.

⁶ Davide naa ai ma, zii do ani, t zeí é Sayile ná-se e wolai ta le eni ba. ⁷ É ná-k nuiti ma: «G o GALAGI màk , ga gè mina nii ala vai ta ey su p , gè a yeeloo màli ii ma, nii G o GALAGI gul i ziaai ma, maz l G o GALAGI a é gul i ziaa ma.»

⁸ Davide ná-k nuiti suzoni ga naama wooi, é la k ni, naati ti a vala Sayile a. Sayile wuze eni, é ula pugizu, é a li.

⁹ Naa oluma, Davide wuze eni, é ula pugizu, é il Sayile olu, é a toli, é ma: «Ee, masagi! Màli ii!» Sayile w l ni olu, Davide il ni iibi a, é unpil zooi ma, é n k . ¹⁰ Davide ni Sayile ma: «Lee vaa zu è woilosu naati goo ma, niiti ti zu è ma: <Davide ap é faa u ga e?»

¹¹ Da i è naa aa za ga è- aazu z iti, ga G o GALAGI a za è l ni zèezu, pugizu. Ti a ni mà, gè è aa, k l gè è y g ná, gè ma: <Gè la yeeloozu màli ii ma, maz l to a G o GALAGI yimaze eai la, nii é gul i ziaai ma.>

¹² Ee, k , w l na a-ze e wolai lak l gi a, é zèa. Ni gè a-ze e wolai lak l gi ta le ea ba, k l gè la è aani, gaa a ga naa ga sili vaa la kisu, aa buze e daal ma vaa, gè la alaa koto ni è laal ma. D un ka è gài zi zu ga è pàa.

¹³ G o GALAGI a é zu ga tukp aale e nui de y zu, a-o, nà-o. G o GALAGI a r n i otokula è ma, k l r un gè la yeev uzu è a. ¹⁴ E elei faalaalii l mai bosu la ga: <Su u nuiti n a su i a a ula ti zu.> K l , r un, zèei la a è laal ma. ¹⁵ B a mu Izelay le masagi liizu daal ma ga k i? B a è il su polu? Gil

oomai, koe f f goi n . ¹⁶ G o GALAGI a telebodai , t a é zu ga tukp aale e nui de y zu, a-o, nà-o, to a màalobo, to a tukp i lo b , é kùla è ya.»

¹⁷ Davide egai ma ga naama iti bo Sayile ma, Sayile gaaza ani, é ma: «Dòun zunu Davide, a ka gè è woom nisu n i aa?» Sayile t zeini ga é a w l gola. ¹⁸ Naa oluma, é ni Davide ma: «È lelebog , é le e r un ba, maz l è nu lai a b , r un gè faa i ga e. ¹⁹ È nu lai ulak l ma za, nii è k zu b , t ze i G o GALAGI a fèeni è ya, k l è la pàani. ²⁰ Ni nui ta a ulana sili nui viliba, to a a z ná, é li yeema aa? Nii è k a b za, G o GALAGI i naama ulanumai ve è ya. ²¹ Gè kw ga niina ga, a zu ga masagi, Izelay le masadai a ze i ga pag è yeezu. ²² Gónana b , G o GALAGI laaseigi zu, ga è la màvofodai aale ea, naa oluma, è la k l i laaseigi alega.»

²³ Davide onani Sayile . Sayile aleni ma ná-taazu, Davide alaa ta ná-k nuiti ti ale ma ti-l uzu .

25

¹ Naama zi gi zu Samiy le zaani. Izelay le nuiti p ti aal ni ba, ti ná-saa w l i wo, ti maa uluni ná-taazu Lama.

Na ale faan wuu w talai vai ga Davide

Naa oluma, Davide il ni pelei ma, é li ga Palan te ebai zu ele. ² Zunui ta ni Maon, é ga kp t nu wola, k ligiti ti ni Kaalem le taa goi zu. Baalagi ni zea ga waasa ag (3 000), bolii zea ga

waagila (1 000). Niima zi gi zu é ni Kaalem le, é a ná-baalagiti maale ai le e. ³ Zunui nii ni ga Kal e mavofodai zu nui ta, daa ni ga Na ale, anzai laa ga A igayile. É ni ga ima anzanu, pagai alaa, k l sinigi ná-fai aani, su u.

⁴ Davide m nini te ebai zu ga Na ale a ná-baalagiti maale ai le ezu. ⁵ É yeeloni zunu loungo puug a, ná-nuiti saama, é ti ma: «À li Kaalem le, wo Na ale lu b . ⁶ Wo ma: «È-zii zu ooza! Ziil igi è , a-o, a- l ye ei-yo, ta nii p é ga n . ⁷ Gè m nig ga a a- aalagiti maale ai le ezu. Tama a- aala mak nuiti ti a gi a, gi la faa u ni ga tiye, ti la alani ani n p ma, yee alai naa p su, nii ti k a Kaalem le. ⁸ Ti aaza a ma, ta zoo ti bo è ma. Naa a é ba, yeezei nà-zunu loungoiti bu ga pag , t zeigi aa gi zoloo f ti voloi ma. Naa maa ele ma, nii n p é è ya, naa ve gi ya, g i gi ga a-woti nuiti, gá è-loun zunui Davide.»

⁹ Davide ná-zunu loungoiti seeliai ma, ti naama woiti p daazeelini Na ale ma, Davide laaseigi zu. Naa oluma ti maa kp . ¹⁰ Na ale ti woo aa oteni, é ti ma: «B a é ga Davide? B a é ga Izayi ná-doun zunui? Niizu boti nu m inm in ka elazu, ti ze e ta-lu k iti p b . ¹¹ N un gè nà- ului, ta nà-zi i ze e, ta nà-suai, nii gè k ele t ai nà-baala maale ale e nuiti b , gè fe naama nuiti zea, niiti gè la ti-ze ezu w ?»

¹² Davide ná-zunu loungoiti ti oluazoni, ti ale ma, ti Na ale ná-kp iti p daazeeli Davide ma. ¹³ Davide ni naazu ná-k nuiti ma: «Wo ilagilagi

p ge ná-bo a z kp i ili zaama.» Davide ta ná-nuiti p ti ta-wo a z kp iti gilini zaama. Nu unnaanig (400) a é il ni polu, nu unfeleg (200) y kas iti koba.

A igayile fai Davide a
ga ná- imalai

¹⁴ Na ale ná-boti nu ila ge liini, é naama vaiti p daazeeli Na ale anzai A igayile ma, é ma: «Davide keelaiti te eg , ti ze e te ebai zu, ga ti gá-alam in lu , k l é la yeezeini ti wu ga pag .
¹⁵ Nui naati ma, ti ni ga nu ag gi , ti la faa u n p k ni ga giye, ani n p ge la ulani gi ya, yee alai naa p su, nii gi k ni ti oba. ¹⁶ Kpidii folo a, ti a gi ma ga si igi, yee alai naa p su, nii gi k ni ti oba, gi a baalagiti k n kula. ¹⁷ Naa a é ba, isi naazu ga pag , nii a k , maz l ni è la faa ni, maan i a é aazu gá-alam in , ta ná-p l ye ei. T ma, to a ga nu aka, nu la zooga faa n p bosu ma.»

¹⁸ A igayile suvil ni, é ulu unfeleg (200) ze e, k l woole feleg d i zu, baala d lug niiti ti ele t a ni de niina, k ganii zu l lug ani ae eegai zu, leez n v i zee ungila (100), ta koole oole f i ma uun ba unfeleg (200), é ti p daani soovalegiti k ma. ¹⁹ É ná-boti nuiti ma: «À lo tù , nà wo olu.» Sinigi Na ale la ni faa n p kw naama vaiti su.

²⁰ É ni zeini ná-soovalegi ma, é a yei, gizei ni gaazu lu . Naazu ma Davide ta ná-k nuiti ti a a ga p pelei, gaamago é aani naati kakala.

²¹ Naazu Davide egai ga ma: «Gè nii ligiti mak g n fuun te ebai zu, ga ta mina loo ya, é nà-faa ag i zuloa ga faa i. ²² GALA ge sò ná-zii aawanai p su, ni é zo za ma, é li lina , nà zunu ila kpalaa z ná vulua Na ale ná-p l i wu.»

²³ A igayile Davide aai ma, é ulani ná-soovalegi ma ga suvil , é aazuyei zooi ma, é n k Davide wu. ²⁴ Naa oluma é looni k wu, é ma: «Màli ii, va bu ga niima vaa i p ge ga ùnma as ! Va bu, r i gè ga a-woti anzanui, gè è , woilo gòo ma. ²⁵ Màli ii, mina w l nu akai Na ale a, maz l daaseigi sog z z : daa a ga Na ale, polu ga nu akai, tama ele ana é zi zu la. N i gè ga a-woti anzanui, gè la zunu loungoiti kaani, niiti è ti le eni. ²⁶ K l gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ta a alaa ma i è vulua, ga G o GALAGI a é pele esaga è lu ga è mina l nu aa vaa zu, aa è a potokulai . Màli ii è zili nuiti p ti ga Na ale ele. ²⁷ Yeezei veb anii nii wu, gè aa la, è gaa w zunu loungoiti ba, niiti ti è olu, màli ii. ²⁸ Soma è nà-faa i zuvaay b , r i gè ga a-woti anzanui. Dàa da ga G o GALAGI a masadai veezu è ya, a-o, a- l ye ei-yo, maz l màli ii a losu zu G o GALAGI ná-k vaiti su. Ni nu a w l na è zi elei a, è-zii ma voloiti su, nu la è a ga s ba nu. ²⁹ Ni nui ta a il na è olu ga é è aa, G o GALAGI a-GALAGI a màli ii è-y nvui mak oba, nii a k è y fulu nuiti saama. K l to a è zili nui y nvui ili ya poun, e f l v l ka ani ili ya. ³⁰ Si gi zu G o GALAGI esu la ga faa ag i naati p k è , niiti

é minaze eai ga tiye è , é è ga Izelay le ná-totu i, ³¹ màli ii è-yii la l a è oozu, aa è a nimiza ma ga è a nu aani n fuun, aa è a potokulai . Si gi zu G o GALAGI esu la ga faa ag i è , màli ii, iz sù, n i gè ga a-woti anzanui.»

³² Davide ni A igayile ma: «Mamagi a G o GALAGI , Izelay le ná-GALAGI, nii é è le ega za dàa omisu. ³³ Tuya a è ma a- imala ag i ma vaa zu, tuya a è ma alaa è pele esa fai zu tù ga gè mina nu aa, gè mina potokulai . ³⁴ Gaamazu gè onaa G o GALAGI ma, Izelay le ná-GALAGI, nii é vulua, ga é pele esag tù ga gè mina faa u ga e. Ni naa laade, ni è la ni dàa omini fala, é zo niizu ma, é li lina sobui , zunu ila kpalaa ge la m ni y ga vulua Na ale ná-p l i wu.» ³⁵ Davide yeezeini veb anii wu, nii A igayile aani la p , é naa ma: «Gale ma, è li a- l i wu, ziil igi è . Gè è woom niga, gè yeezei bu, e elei è bogai la mà.»

Davide A igayile ze e vai ga anza

³⁶ A igayile zeelii ma, é kaani ga Na ale a f tii ulazu e masa. Gola oozun ni, d i sogai, é la ni faa n p boni naa ma, ey su sobui. ³⁷ K l sobui, Na ale ná-d i ulaai ma gaazu, anzai naama vaiti p boni ma, niiti ti le egai. Na ale yii do ani, suvidi. ³⁸ Folo puug le egai ma, G o GALAGI do ani, é za.

³⁹ Davide m nigai ma ga Na ale zaa, é ni ma: «Mamagi a G o GALAGI , nii é màaloboga, si gi zu Na ale ni pòmusu la. Mamagi a b , é

pele esaga tù , ga gè mina faa u . T a
 é Na ale ná-faa u as i la t unma.»

Naa oluma, Davide keela le eni A igayile ma ga
 naa ga anzai. ⁴⁰ Ti zeelini A igayile b
 Kaalem le, ti ma: «Davide gi le eg è b ,
 maz l to ap ga è ga anza.» ⁴¹ É wuze eni
 gaaman , é n k zooli ma, é ma: «K ele
 t , ga gè ga du i, gè a màli ii ná-
 boti nuiti k iti maagba.» ⁴² Naa oluma é
 wuze eni, é zei soovalegi ma, é il pelei ma ta
 Davide ná-keelaiti, ná-boti anzanu l lug a é
 maazaani. Dele ana é ni la ga Davide anzai.

⁴³ T i Davide Zizeley le nui Ayinoame ze eni, ti
 feleg ti ni ga Davide anzaiti. ⁴⁴ Mikale nii é ni
 ga Davide anza m ungi, naa k Sayile feeni
 Paleti ga vului, Layise ná-doun zunui, nii é ni
 ga Galime nui.

26

Davide l vai olu
 Sayile aa vai a

¹ Zife nuiti ti liini Gi ea, ti Sayile ma: «Davide
 l u Gakila izei ma, te ebai oba .»

² Sayile liini Zife te ebai zu, ga é Davide aizi .
 Nu waasa ag (3 000) a é ni polu, niiti ti ga
 sala usu z z giti Izelay le yooi ná p su.

³ É ná-k la ai uuni Gakila izei ma, te ebai
 oba pele laa . Naama zi gi zu Davide ni
 iizu te ebai zu. É m nigai ma ga Sayile il g
 polu, é a gaizi te ebai zu, ⁴ é n n giti te eni
 d uzu, é kw ni naazu ga Sayile aa ga ite.

⁵ Davide wuze eni, é il pelei ma, é zeelini
 Sayile ná-k gi uuni ná, é w l ga

pag , é Sayileni daazu a, ta ná-k ulu ai
A en l, N l ná-doun zunui. Sayile ni
laani k la ai zaama , ná-sala usuiti ti laani
maa oolii zu.

⁶ Davide Ĝ te nui Ayimeel ke lolini, ta A isayi,
Seluya ná-doun zunui, Zoa e k loin, é ti
aaza ani, é ti ma: «Wo zaama, gá a gi
liizu Sayile b ,k la ai zu?» A isayi ma:
«N un, k ele t ga de li.»

⁷ Davide ta A isayi ti l ni k b i
zaama ga kpidii, ti Sayile aani laani zaamazú ,
k la ai zu, ná-kp in ad ai unbua zooli
ma. A en l ta sala usuiti ti laani maa oolii zu.

⁸ A isayi Davide ma: «GALA ge è zili nui l a za
è yeezu. Va bu gè s ga kp in, ná ila n ,
felesi vaa la ba.»

⁹ K l Davide ni A isayi ma: «Mina paal
Maz l a a yeeloo naama nui ma, nii GALA
ge yimaze eai la, é gul i ziaai ma, ma nui ga
s balala nu? ¹⁰ Gè onaa Ĝ o GALAGI ma, nii é
vulua, ga Ĝ o GALAGI i a é nii y nvui
ze ezu ga saai, aa é undaa ili k i zu. ¹¹ Ĝ o
GALAGI kizo naa ma, gè a yeev u naama nui
a, nii é gul i ziaai ma. Kp in n ze e, nii é
unbua , ta zi woolei, de li.»

¹² Davide kp in ta zi woolei ze eni, niiti ti
ni Sayile unbua , ti a li. Nu n p ge la ti
aani, nu la looni ga ná, tan p ge la alaa wuunni,
ti p ti ni iizu, maz l Ĝ o GALAGI
iim ni wolai le eni ga tiye.

¹³ Davide p tugi maale eni, é lo gize unma
oozama, ti y zu ooza ta Sayile ná-k la ai.

¹⁴ É t zeini ga woo ula N l ná-doun zunui
A en l ma ta ná-k b i, é ma:

«A en l, è la gòo aa otesu?» A en l ni ma: «B a ga e, i è ainsu masagi woizu?»

¹⁵ Davide kp i ze eni olu, é A en l ma: «Da ga zunu ite ite, è ala n p ge la Izelay le, lee vaa zu mu è la masagi mak ni, è-mali ii? Maz l nu us iti saama nui ta aa , ga é è-mali ii a-masagi aa. ¹⁶ Nii è k ai, é la ani. Gè onaa Ġ o GALAGI ma, nii é vulua, ga wo maan ga wo za, maz l wo la masagi mak ni, wo-mali ii, nii Ġ o GALAGI gul i ziaai ma. W l na! Mini a masagi ná-kp in ta ná-zi woolei ti ná, niiti ti a unbua ?»

¹⁷ Sayile Davide wooi w ni, é ma: «Dòun zunu Davide, è-wooi a gè m nisu aa?» Davide goo aa oteni, é ma: «Ungo, masagi màli ii, gòoi a è m nisu.» ¹⁸ É ni ma: «Lee vaa zu màli ii il su pòlu, n i gè ga ná-boti nui? Lee a gè k a? Faa i gele a é ga s gi? ¹⁹ Niizu, màli ii, soma é woilo gòoi ma, n i gè ga ná-boti nui: Ni Ġ o GALAGI a é è laa ilisu mà, naazu é soma é yeezei zala a ila bu, naa ziil i, k l ni nuiti ka ti è laa ilisu mà, Ġ o GALAGI a ma nuiti foovo, maz l ta kp zu ga ti kùla zoi a za, nii Ġ o GALAGI feai ná-nu us iti zea ga t n , k e ta zu mà: «Li, è gala kiligiti d bi.» ²⁰ K l , ee! Mà amai mina u kae Ġ o GALAGI aazu poluma, maz l Izelay le masagi lii ga k i koe f f go n laal ma, e ta kakalo kp zu gizeiti ma.»

²¹ Sayile ainni, é ma: «Gè kotoi a. Ġale ma è a, dòun zunu Davide, maz l gè la m faa un p k a ga e, t zeiz nvui viz ga za è aazu. Ġimalala vaa a gè k ai, gè faa aaza golai

a.» ²² Davide goo aa oteni, é ma: «Masagi, a- in a é , a-woti nui gila ge a é se e. ²³ G o GALAGI a s p ná-telebodai, ta ná-woo iladai zul n gi ve zea, maz l G o GALAGI a è veeni zèa za, k l gè la vaani bu, gè a yeev u naa a, nii ná-gul i ziaai ma. ²⁴ E elei è-y nvui viz ga la gèazu za, nà alaa z nvui viz ana kae G o GALAGI aazu, é kùla kidaa iligi p su.» ²⁵ Sayile ni Davide ma: «G o GALAGI tuya loo è , dònun zunu Davide. Da aazu faa wola m inm in k zu, nii n p a t ze, ti p su a n .» Naa oluma Davide liini ga pelei, Sayile alaa ge li ná-taazu.

27

Davide l u vai olu
Filiseti nuiti p b

¹ Davide isi ni, é ma: «Yeeta Sayile a aazu v nisu mà, é pàa. Nii pagai ga gè k , naa a ga gè ela, gè li, gè l u Filiseti nuiti ta-yooi zu, nii a k Sayile loo o gèazi zu Izelay le yooi zu, naazu kùla ana zea.» ² Davide wuze eni, ta nu und zitai (600) niiti ti ni ba, ti li Maoke ná-doun zunui Akise b , Gate masagi. ³ Davide ta ná-k nuiti ti liini, ti ze Gate masagi Akise oba, s p ta ná-p l ye ei, Davide alaa, anza feleg iti ti ni zea, Ayinoame Zizeley le nui, ta Kaalem le nui A igayile poanzai, nii Na ale z ni. ⁴ Ti liini, ti naa laazeeli Sayile ma, ga Davide ela, é li Gate. Sayile loo oni Davide aizi vai a.

⁵ Davide ni Akise ma: «Ni a k è faa b , seizu ve zèa d zu laai ta zu, nà li, gè ze ná. Maz l é la ga faa ag ga r i gè ga a-woti nui, gè ze è oba, masa taai zu.» ⁶ Naama voloi

n Akise Sikelage laai veeni zea. T a é k a Sikelage
ni la ga Zuda masagiti t n ey su za. ⁷ Davide
k ni Filiseti yooi zu ga kona gila, alu naanig .

⁸ Davide ta ná-k nuiti ti ni liizu, ti
a k i Gesuul nuiti ba, ta Giileze nuiti, ta
Amal ke nuiti, nu us i niiti ti ni zoi naazu
kaite Suul letegi, é zeeli Ezipete yooi w pelema .

⁹ Davide ni naama yooi zu olo olosu, é la ni
zunu aa anzanu y su vulua. É ni aazu
ga baalagiti, boliiti, nik iti, soovalegiti, m iti,
ta se eiti, a la alena ma, é ni liizu Akise
b . ¹⁰ Akise ena Davide aaza a, é
ma: «B ni ka za wo k i ai ti a?» Da-
vide ni goo aa otesu, é ma: «Zuda yooi
l kp ma nu yeezazu ,» aa «Yelaamey le
yooi l kp ma nu yeezazu ,» aa «Ken yooi
l kp ma nu yeezazu .» ¹¹ Davide la ni nu
n p z su vulua, é ni ga zunu, aa anzanu, é a
lii la Gate , maz l é ni zu
ma: «Ti mina poluvaawo bo ga s gi a nii aa nii.»
Naa n a Davide ni k zu, yee alai p
daawu, nii é k ni Filiseti nuiti ta-yooi zu. ¹² Akise
laani Davide la ga gola, é a ma: «Da-
vide w inze ea ná-nuiti ma, Izelay le nuiti,
to a y su bù , é a botii b .»

28

¹ Naama zi gi zu Filiseti nuiti ti ta- b i
aal ni ba, ga ti k i Izelay le a. Akise
ni Davide ma: «K ni è kw ga a-o, a-nuiti-
yo, wa zu gi pelei k i nii zu.» ² Davide
ni Akise ma: «Naa ag , a aazu kaazu, r i
gè ga a-woti nui, nii gè aazu k zu.» Akise

ni Davide ma olu: «Gè è ze ea ga màk nui, ey su .»

Sayile lii vai

g v laawoole e anzanui ta b

³ Ná laa y zu, Samiy le zaani, Izelay le p ge ná-saa w l i wo, ti maa ulu ná-taazu Lama. Sayile g v laawoole e nuiti p kulani Izelay le yooi a, ta niiti g v iti ti elela ele vaiti bosu ti ma.

⁴ Filiseti nuiti ti aal ni ba, ti ta- la ai u Sun me. Sayile Izelay le p gaal ni ba, ti ta- la ai u Gile oa. ⁵ Sayile Filiseti nuiti ta- la ai aai ma, dualuagi soni, sasu alini gola.

⁶ Sayile G o GALAGI aaza ani, k l G o GALAGI la k ni, é a goo aa ote, ga segiti, aa gaaza a s laiti, aa GALA goo wo nuiti maa ele.

⁷ Sayile ni ná-boti nuiti ma: «À anzanui ta aizi b , nii a zoo é g v iti daawoole e, gè li p b , gè gaaza a.» Ná-boti nu wolaiti ti ni ma: «Anzanui ta a En-D l, nii a ag v iti gaaza a.»

⁸ Sayile maavaliboni, é se e iligaa loo ba, é zunu feleg il olu, ti li En-D l, ti zeelini anzanui b ga kpidii, Sayile ma: «Nà p ga è elela ele vaiti bo b , ga è g v i ta laawoole e b , nii gè zu, è toli.»

⁹ Anzanui ni ma: «È su w s ga Sayile g v laawoole e nuiti kula zooi a, ta niiti g v iti ti elela ele vaiti bosu ti ma, a zu è balii l tù aa? Sàa vai a è p aa?»

¹⁰ Sayile onani G o GALAGI laaseigi zu, é ma: «Gè onaa G o GALAGI ma, nii é vulua, ga faa u n p ge la ula niima vai zu, é a zeeli è ma.»

¹¹ Anzanui ni ma: «B a è zu gè toli è ?» Sayile ma: «Samiy le loli b .» ¹² Si gi zu anzanui Samiy le aani la, é wola ainni, é Sayile ma: «Lee vaa zu è yaavazu? Da a è ga Sayile.»

¹³ Masagi ni ma: «Mina lua, k l gele a è kaazu?» Anzanui ma: «Galagi ta ma zii a gè kaazu, é a ula zooi wu.»

¹⁴ Sayile ma: «K elei a ale?» Anzanui goo aa oteni, é ma: «K wola l i e de, é l zu, maavelevelegai ga se ei.» Sayile kw ni ga Samiy le e, é unpil ni zooi ma, é n k .

¹⁵ Samiy le ni Sayile ma: «Lee vaa zu è ná-doo ogi zu olo ologai? Lee vaa zu è tòlisu?» Sayile goo aa oteni, é ma: «Nà zii l wolai zu, Filiseti nuiti ti k i laal a bù, G o GALAGI ma ge ze ea bà, é la gòo aa oteni ga GALA goo wo nuiti aa segiti maa ele. Gè è lolig ga nii nà k , è naa l ga ze.»

¹⁶ Samiy le ma: «Lee vaa zu mu è tòlisu, ni G o GALAGI l a è a, é a ga è zili nui?

¹⁷ G o GALAGI naa laazeelia, nii é ni gè bo è ma. É masadai ulaa è ya, é fe è oba nui ta ya, Davide ya. ¹⁸ T i è la k ni, è a olo G o GALAGI ná-devei , elei é ni zu, é yee la Amal ke nuiti ma, ná-zii aawanai zu, è la naa ni. Naa a é k a, G o GALAGI è zosu la ani za. ¹⁹ G o GALAGI a v l wo l zu Filiseti nuiti zeezu, a-o, Izelay le nuiti-yo. Da-o, è-lointi-yo, wa aazu p pelei lina, G o GALAGI a Izelay le b i p d Filiseti nuiti zeezu.»

²⁰ Gaamago Sayile y ni loni, é loo zooi ma, maz l é wola luani Samiy le laawooi a. Naa

olu, t i é la ni daami woni foloi, ta kpidii, z b
la m ni zea.

²¹ Anzanui aani Sayile oba, é ka ga naa wola
lua , é ni Sayile ma: «P t , r i gè ga a-
woti anzanui, gè woiloga è-woo ma, gè ikula
z nvui zu, gè naa , nii è boga mà. ²² Da alaa
woilona, a-woti anzanui wooi ma: gè ulu
u a ila k ele t è , è mi, nii a k è
z b z l , è wuze e, è il pelei ma, è a li.»

²³ Sayile l ni, é ma: «Gè la daami wosu.»
K l ná-boti nuiti, ta anzanui, ti ini da, Sayile
ma ge woilo ti-woo ma. É wuze eni zooli ma, é zeì betei
zu.

²⁴ Anzanui nik okpaga aani, nii é ni zea, é
a mak , é ulu vuk i ze e, é gaay , é kp t ga
uluuti, nii l la su. ²⁵ Anzanui daamianigi naati
feeni Sayile ta ná-boti nuiti zea. Ti egai ma ga
daamii wo, ti wuze eni, ti li ma idi naa n .

29

Filiseti nuiti ti Davide aa ale vai ma

¹ Filiseti nuiti ti ta- b i p gaal ni
ba Af ke, Izelay le ná-k la ai u zi ungi
oba , nii é Zizeley le. ² Filiseti undi iiti ti
maa u ani ga ta-nu ungilagiti, ta ta-nu waagilagiti.
Davide ta ná-k nuiti ti il ni masagi Akise
olu, ti ni oluzu elei. ³ Filiseti undi iiti
ti ni ma: «B ni ka ga E ulu nui niiti?» Akise ti
woo aa oteni, é ti ma: «Davide e, Izelay le
masagi Sayile ná-boti nui, é folo m inm in, ta
kona m inm in k a kòba, gè la d s kaani, nii nu
a peelala su, é l zeì paa yee ma, é zeeli za ma.»

⁴ K l Filiseti undi iiti ti yii aawanani Akise
ma, ti ma: «Zunui nii aa ale ma, è sei ai

ná. É mina yei gi olu k zu , é mina a
zu ga gi zili nui k zi gi zu. Nii la aazu
mali ii n k su, k ni é gá-nu us i ta le e naa
.»⁵ Davide nii n laade ti ni guyei loozu b , ti
a kuai wo, ti a ma:
«Sayile v nini nu waagilagilagiti ma,
Davide ma ge v ni nu waa uupuugiti ma?»

⁶ Akise Davide lolini, é ma: «Gè onaa G o
GALAGI ma, nii é vulua, ga a ga s le nu, n
b ga gè a è a kòba, ade al , ade a ula, ada
k b i, maz l kaipa è aani kòba, gè la
d è-z kaani, è y ga su za zeelia. K l , è maayo
ge la Filiseti undi iiti b .⁷ Naa a é ba, ale ma,
è li, ziil igi è , nii a k Filiseti undi iiti
wanama vaa mina .»

⁸ Davide ni Akise ma: «Lee a gè k a mu, leeni
a è kaai bà, r i gè ga a-woti nui, é l zei pàa
yee ma è oba, é zeeli za ma, nii a k gè mina li, gè a
k i màli ii zili nuiti daal ma?»

⁹ Akise Davide woo aa oteni, é ma: «Gè
kw ni ga è n b , e GALA ná-
geezu eela, k l Filiseti undi iiti ka ti ai
mà: «É la il su gi olu k zu .»¹⁰ Naa a
é ba, à wuze e lina sobuzobu, a-o, a- alam in
ná-boti nuiti-yo, niiti ti il gai è olu, à wuze e
sobui, woza zu a na kala, wo a li.»

¹¹ Poluma voloi sobuzobui, Davide ta ná-k
nuiti ti wuze eni fala, ti ale ma Filiseti nuiti ta-yooi
zu. Filiseti nuiti ti liini Zizeley le.

30

Amal ke nuiti ti loo vai Sikelage zu

¹ Amal ke nuiti ti k i ni Sikelage a, ta Zudayooi a, l kp ma nu yeezazu . Si gi zu Davide ta ná-k nuiti ti zeelini la foloi za asi i Sikelage, ti kaani ga ti taai olo olog , ti galaai ga abui. ² Ti anzanuiti soni, ta niiti p ti ni taazu , doungo kpakolo ba. Ti la ni nu n p paani, k l ti ti zoni, ti pele zo, ti a li. ³ Davide ta ná-k nuiti ti zeelii ma taazu , ti taai aani galaai. Ti-anzanuiti, ta ti-loun zunuiti, ta ti-loun anzanuiti, ti zogai ga k lu iti, ti li ga tiye. ⁴ Davide ta nu us iti ti ni polu, ti t zeini ga ainga, ti a w l , ey su z b ip ge ula ti ya. ⁵ Ti Davide anza feleg iti p soni ga du i, Ayinoame Zizeley le nui, ta A igayile poanzai, nii Kaalem le nui Na ale z ni.

⁶ Davide yii wola l ni, maz l nu us iti ti ni zu, ti s ga k tui, é za, t ze i ti ilagilagi p ti yii ni zool zu ga ti-loun zunuiti, ta ti-loun anzanuiti ta-vai. K l Davide alivaani G o GALAGI ma, ná-GALAGI, é z b niin z l ni olu.

⁷ Davide ni zala a ula nui Ayimeel ke ná-doun zunui A iataal ma: «Ua ga zala a ula ze ei, nii G o GALAGI aaza asu da.» A iataal aani la, é fe zea. ⁸ Davide G o GALAGI aaza ani, é ma: «Nà zoo n i gè il niima nuiti polu? Nà il na ti olu, nà ti zum n n i?» G o GALAGI goo aa oteni, é ma: «Uil ti olu, a ti zum nsu, nii p ti liai la, è ti p unm .»

⁹ Davide ta ná-nu und zitaiti (600) ti il ni pelei ma. Ti zeelii ma Bez l k tu i ma, tanigaa ti y ni miná. ¹⁰ Davide il ni n pelei ma, nui naati polu, ta nu unnaanig (400), nu unfeleg (200) z iti ti

l ni, ti la zooni ti a Bez lk tu i ud ,
naati ti y ni miná.

¹¹ Ti Ezipete zunui ta aani d i zu, ti so, ti lii la
Davide . Ti ului veeni zea, é mi, ti zi i ve zea,
é le, ¹² ti koole oolegi ma waa v i ta veeni
zea, ta zee feleg leez n v i zu. Kpegai ma ga
daamii wo, é z b z l ni, maz l é k ni
ga folo sa ag , ta kpidi sa ag , é la daami wosu, é la
lezu.

¹³ Davide gaaza ani, é ma: «B ná-nu a ga
e? Mini a è ze ezu ná?» É goo aa oteni, é
ma: «Nà ga Ezipete zunu loungo, Amal ke zunui ta ná-
du a ga ze, folo sa ag a nà-du k i
tòai ya, maz l gè la d ni. ¹⁴ K i a gi liai
gi too, Kel te yooi zu l kp ma nu yeezazu ,
Zuda yooi, ta Kal e yooi l kp ma nu
yeezazu , gi abui log alaa Sikelage a.»

¹⁵ Davide gaaza ani, é ma: «Da k è lo tù ,
de zeeli k gi naa ma?» Ezipete zunu loungoi
ni Davide ma: «Gona b GALA daaseigi zu, ga è la
pàa, ta è la fèa nà-du k i ya, naa a na,
nà lo è lu , de zeeli ti ma.»

Davide zi vai Amal ke nuiti bu

¹⁶ É loni Davide lu , ti zeeli Amal ke nui naati ma,
ti vazagai naama you y zu , ti a daamii ta
kp lei wo, ti a f tii ula, koozun i maa ele
ma, é l zeii naama ani m inm ingi vaa a, nii ti
soni k i zu, Filiseti yooi, ta Zuda yooi zu. ¹⁷ Davide
k i ni ti a gosui, é y ti aazu, ey su
poluma voloi kp k i. Tan p gela ulani zea, k ni
zunu loungo unnaanig iti (400), niiti ti zeini m iti
k ma, ti ela. ¹⁸ Davide naati p unm ni, niiti
Amal ke nuiti ti ti ze eni, é anza feleg iti alaa

unm ni. ¹⁹ Ti la ni alani nu ila kpalaa ma, doungoa zu, kpakologaa zu, zunu loungo, aa anzanu loungo, nii p é zoni k i zu, ti la alani gilazu alaa ma. Nii p ti kulani ti ya, Davide aleni ma ga ti p . ²⁰ Davide togani l l giti, ta ma aazagiti soni, nui niiti ti ni loni togani ulugi naati tu , ti ni zu ma: «À ka, nii a Davide sogai k i zu.»

K zoganii aa w vai

²¹ Davide zeelini nu unfeleg iti (200) ma, niiti ti l ni, ti la ni zooni ti a il polu, ti y ni Bez l k tu i b . Naati ti aani Davide laa omisu, ta nui niiti ti ni polu. Davide maa u ani ti a, é ti lu . ²² Nui niiti ti ni Davide olu, nu iti ta nu akai tanigaa ti ni ti zaama, ti a ma: «T i ti la ade maazaani k zu , nii p ade sogai k i zu, t n la ba, k ni ti-anzaiti, ta ti-lointi n a ta ve ti ya, ti a li.» ²³ K l Davide ni ti ma: «K lointi, à mina naa , ga nii Ĝ o GALAGI feai ade ya, maz l é ade mak ga, é naati d ade yeezu, niiti ti laal ai ade wu. ²⁴ B a é woilosu wo-woo ma niima vai zu? Z i diai k zu , ta nii z gai kas iti koba, t n i a zu ga ele, ti gaa w y zu ma.» ²⁵ Uele ana è ni la, é l ze i naama voloi ma, é li ga naa lu elei, ti naa ni ga t gi, ta devei Izelay le yooi zu, zaa aza t gi naa a ná.

²⁶ Davide liai ma Sikelage, aniiti ti zogai k i zu, é naati gaa w ni, é ta le e b laiti ma, Zuda undi iiti, é ti ma: «Wo-zabai aa, kulaai anii naati su, ti zogai k i zu, nii k ai Ĝ o GALAGI zili nuiti daal ma.» ²⁷ Uele ana é k ni la

Beet le geleiti b , é ta le e Lam te undi iiti ma ti l kp ma nu yeezazu yooi zu, é ta le e Yatiil undi iiti ma. ²⁸ É ta le e Al w l undi iiti ma, ta Sifem te undi iiti, é ta le e Es-etemoa undi iiti ma. ²⁹ É ta le e Lakale undi iiti ma, é ta le e Yelaamey le laa wolaiti su undi iiti ma, ta Ken laa wolaiti su undi iiti ma. ³⁰ É ta le e G lema undi iiti ma, ta B l-Asan undi iiti, é ta le e Atake undi iiti ma. ³¹ É ta le e Gee el n undi iiti ma, ta kpein Davide ta ná-k nuiti ti le eni ná.

31

Sayile zaa vai

(1D l S i 10:1-12)

¹ Filiseti nuiti ti k i ni Izelay le nuiti ba. Izelay le nuiti ti elani ti a, ti-ma m inm in ge zaani ti zaama, Gile oa gizei ma. ² Filiseti nuiti ti aa oteni ga ite ite Sayile ma, ta ná-doun zunuiti. Ti ná-doun zunuiti paani: Zonatan, A inada e, naa Malekisua a. ³ K i aa oteni Sayile n ma niina. Kil pili nuiti ti kaani, é wola lua.

⁴ Sayile ni ná-k z la ze e nui ma: «Da-wo a z kp i ula ma la agi zu, è pàa, nii a k tatip l olulala nui niiti ti mina a pàazu, ti a aa ula mà.» K l naa la ni k ni, t zeí é ni alizu ga dualuagi. Sayile i a ná-bo a z kp i ze e, é l ga. ⁵ Ná-k z la ze e nui kaai ma ga é zaa, t alaa é l ni n n ma wo a z kp i a, ti p ti za.

⁶ Dele ana Sayile ta ná-doun zunusa ag iti ti zaani la folo ila kpegi, ta ná-k z la ze e nui, é ná-k nuiti ba. ⁷ Izelay le nui niiti ti ni p tugi olu elei, ta z iti ti ni Zulud n

olu elei z ma akei ma, ti kaai ma ga Izelay le
 b i ela, ta Sayile ná-dointi ba, ti
 za, tiya alaa ti ulani ta-laaiti su, ti ela. Filiseti nuiti
 ti aani, ti zeí naama laaiti su.

⁸ Poluma voloi Filiseti nuiti ti aani k l i
 zu, nii a k ti poomaiti k ligiti se e. Ti Sayile ta
 ná-doun zunu sa ag iti ma oomaiti kaani Gile oa
 gizei ma. ⁹ Ti Sayile n ungi le eni ba, ti ná-k
 z laiti se e. Naa olu ti ta-v nifaamai ma wooi
 laazeeli Filiseti yooi ná p su, daazeeli nu us iti ma ta
 ta- ganigiti ta- l iti bu. ¹⁰ Ti Sayile ná-
 k z laiti daani Asetaateiti ta- l i wu, ti
 ma oomai z l B te-San zi igi a.

¹¹ Si gi zu Galaade yooi zu Ya eese laa eaiti, ti
 naa m nini da, nii Filiseti nuiti ti k ai ga Sayile,
¹² k nu z z giti ti a, naati ti
 il ni pelei ma, ti i piin zi zu, ti a, ti Sayile
 ma oomai ula B te-San zi igi a, ti ná-doun
 zunu sa ag iti ma oomaiti se e alaa, ti li ga tiye
 Ya eese, ti ti ala miná. ¹³ Ti ti-ma aeiti se eni, ti
 naati maa ulu, tamalise wului wu, nii é Ya eese. Naa
 oluma, ti zugi zoni folo l fela laawu.

GALA S i

Portions of the Holy Bible in the Toma language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la Guinée Toma
copyright © 2013 Pioneer Bible Translators

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 1 Dec 2018

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf